

Árjegyzék
Ezeréves és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Tel.: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, évről 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, évről 20 dollár. — Az
Előfizetők átlazabás szerint. — Az
„UJ KELELT” a transilvaniái és
bani zsidóság egyetlen naplap-
ja. Cikkeit utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELELT

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Adm-
nistrator delegat si girant respon-
sibil-Felelős igazgató: Schwartz Endre
Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas
S.A.R.de Editură. Registrul publica-
tionilor periodice No. 43. Dos. 889-
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Szerda, február 8.
1939—5699. Szombat 19.
XXII. évfolyam, 31. szám.

VILÁG TUKRÁ

Chamberlain alsóházi beszédének visszhangja:

„Angol államférfi még nem beszélt ilyen kategorikusan”

írják az amerikai lapok. Aggodalmak az olasz önkéntesek Spanyolországban való maradása miatt. Angol-francia együttműködés a spanyol ügyben

London, február 7. Chamberlain tegnap beszéde világszerte nagy visszhangot keltett. Barátok és ellenfelek egyaránt nagy jelentőséget tulajdonítanak az angol miniszterelnök határozott állásfoglalásának angol-francia szolidaritás ügyében.

A Reuter római jelentése szerint Chamberlainnak az a kijelentése, hogy Anglia minden tekintetben szolidaris Franciaországgal, olasz politikai körökben élénk felháborítást és meglepetést keltett, mert ez az

első eset, amikor felelős állásban levő angol államférfi ilyen nyílt határozottsággal hangsúlyozta az angol-francia egységet. Egyes olasz körökben a nyilatkozatot olyan jellegűnek tekintik, amely burkoltnan magában foglalja az angol-francia katonai szövetség fennállását is és a nyilatkozat tulajdonképpen válasz akart lenni Hitlernek arra a kijelentésére, hogy katonai téren is a német birodalom fenntartás nélkül Olaszország mellett áll.

tosítékokat, amelyeket a nemzetközi helyzettel kapcsolatosan Mussolini adott Chamberlainnak és Halifax külügyminiszternek a legutóbbi római tárgyalások alkalmával. E biztosítékok szerint a Duce vállalta azt a kötelezettséget, hogy az olasz önkénteseket kivonja a nemzeti spanyol csapatok sorából mielőtt még Franco tábornok végleges győzelmét kivívja.

Angol-francia együttműködés a spanyol-kérdésben

London, február 7. Corbin, a londoni francia nagykövet felkereste Halifax lord angol külügyminisztert, akivel hosszabb tanácskozást folytatott a spanyolországi helyzetről. Angol diplomáciai körökben hangsúlyozzák, hogy egy francia, mint az angol hivatalos álláspont teljesen meg egyezik abban, hogy Spanyolországban a felesleges vérontásnak elejét vegyék. Amerika a maga részéről szintén azt óhajtja, hogy a spanyol polgárháborúnak minél gyorsabban vessenek véget. Kétségtelen, hogy Spanyolországból tömegesen francia területre menekültek ügyének megoldása gyors intézkedést tesz szükségessé és ezt a kérdést is közös tárgyalás alapján kell rendezni Londonnak és Párizsnak. Általánosságban az a vélemény, hogy az angol kormánynak kell felvennie az érintkezést az egymással szembenálló két spanyol kormány vezetőivel, hogy a gyors és megnyugtató kibontakozás módjait és lehetőségeit megtalálják.

Bonnet egyelőre nem megy Berlinbe
Berlin, február 7. A német külügyminisztériumban nem tudnak semmit Bonnet francia külügyminiszter berlini utazásáról. Welck párizsi német nagykövét ugyan több ízben megbeszélést folytatott Bonnettel, de ezeken a megbeszéléseken nem került szóba a külügyminiszter utazása. Diplomáciai körökben azonban úgy tudják, hogy Bonnet egy későbbi időpontban feltétlenül visszaadja Ribbentrop párizsi látogatását. Német és olasz hivatalos közlések azonban megerősítik, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter legközelebb Berlinbe utazik.

A spanyol dráma utolsó napjai

A köztársaságiak feladták a végső ellenállást. 120 ezer katalán menekült Franciaországban

Perpignan, február 7. (Rador). Az Havas jelenti: Minden jel arra mutat, hogy a köztársaságiak feladták a végső ellenállás politikáját. Spanyol körök szerint a központi területeken most már szinte lehetetlen a további háborúzás. A köztársaságiak központi területén az ellenállás lehetőségével már nem is számolnak, — ez a katonai körök véleménye.

Más hírforrás szerint a köztársasági csapatok Kister tábornok vezetése alatt még ellenállást fejtenek ki.

A nemzetiek további előnyomulása

A nemzetiek főhadiszállása jelenti, hogy hétfőn éjjel a Kataloniában előnyomuló nemzeti csapatok elfoglalták Villa Donga, Hostallet, Calvach, Codreu, Rupich, Pruit, Campdura, San Julianor, Constantina és Dreven helyiségeket. Gerona körzetében a nemzetiek vonalai néhány kilométernyire vannak a Terrio folyón túl. Előőrseik a Terr

jobbpartján menetelnek. 2000 foglyot ejtettek, repülők Alicante és Cartagina kikötőit bombázzák. Figueras repülőtérén 11 gépet pusztítottak el a nemzetiek.

Perthus, február 7. Délutáni jelentések szerint a nemzeti csapatok kedd reggel elfoglalták Figuerast.

Az ana első nyilatkozata francia földön.

Az Havas tudósítója beszélgetést folytatott Rivassal, Azana elnök titkárával, aki megerősítette a hírt, hogy az elnök a kormánnyal való teljes egyetértésben utazott Párizsba s hogy Negrin miniszterelnök kísérette ki a határra. Rivas kijelentette még, hogy a spanyol kormánynak egyáltalán nem áll szándékában Franciaországban letelepedni, ahonnan egyébként nem is tudná irányítani a spanyolországi ügyeket. E tekintetben Franciaországnak nincs oka nyugtalanodásra.

(Folytatása a 8. oldalon)

Gazdaság és béke

A Wallstreet, a City és az egész pénzügyi világ megkönnyebbülten fogadta Hitler beszédét. Sőt, mi több, egyes értékekben valóságos hosszal nyugtázta a tőzsde, hogy Németország nem emel sürgős igényt Ukrajnára és gyarmati követeléseit sem fűzi fenyegető ultimátumhoz. Néhány óra alatt hatalmas nyereségeket könyvelhetett el a spekuláció, ellensúlyozva a veszteségeket, amelyeket a beszédet megelőző nyomott hangulat folytán szenvedtek. A háborus félelem idézte elő a besszt és a félelemnek valamelyes felengedése elegendő volt ahhoz, hogy hosszú időzzen elő. Az árfolyamkilengések azonban javarészt indokolatlanok voltak, mert ez az alternatív béke, vagy háboru, pillanatnyilag nem volt aktuális. Uglátszik azonban, hogy a tőke sem oly hívősen reális, mint volt és mint természeténél fogva lenni kellene.

A politikus számára a kérdés egyszerű. Háboru, vagy béke. Nálá a politikai momentum az elsőbbség. A gazdasági ember azonban reálisabban gondolkodik. Nem vesztette szem elől, hogy Hitler beszédének nagyrészt gazdasági kérdéseknek szentelte. A zsidókérdésben elhangzott nyilatkozatokat — ha emberi érzései ágaskodnak is — nem tekintni súlyosbító elemnek. Ennek a résznek még a politikus sem szentelt egyébként különös figyelmet. Hitler páratlan antiszemita kirohására szinte egyöntetű hallgatással válaszolt a külföldi sajtó, az ignorálást választva inkább a hiábavaló ellenvetés helyett.

Egyszerőval, a közgazdász főlg Hitlernek arra a kijelentésére figyelt fel, amely szerint Németország, a „Lebensraum“-ért folytatott harcában rövidesen ismét kénytelen termékeivel megjeleneni a világpiacra és résztvenni a konkurrenciális harcban. Ez a bejelentés feltétlenül megérdemli, hogy mélyebb analízis tárgyát képezze, mert a mögötte meghuzódó tények feltétlenül könnyebben érthetővé teszik a világot feszítő ellentéteket. Bármennyire is sűrűn esik szó világnézeti ellentétekről, bármennyire is igyekezett Hitler a demokratikus államvezetési formát és berendezést gunyolni, a totális államok közötti elemtétek valóságos okát nem világnézeti kérdésekben, hanem a gazdaság-, pénzügy- és szociálpolitika közötti ellentétekben kell megkeresni.

A nemzeti szocializmus hatalomra kerülése után Németország új gazdasági politikát inaugurált, amelyről nem lehet mondani, hogy nem ért el, bizonyos sikereket. A termelés erőteljes lendülettel indult el, ma 14 millió ember áll munkában a Német Birodalom területén, holott 1933-ban a német gazdaság inkább az állandó hanyatlás jeleit viselte magán. A német termelési index ma a jó 1928—29-es évek színvonalán mozog: egyes ágakban az indexszám a 140-et is meghaladja. Más államokkal való összehasonlításból világosan kiderül, hogy milyen mélyreható különbségek vannak a német gazdasági élet irányítási rendszere és más államok gazdaságának vezetése között. Az új német gazdasági berendezés felépítése azt eredményezte többek között, hogy Németország érezhetően visszavonult a világpiacról.

Néhány szám meg fogja ezt kellőképpen világítani. A világkereskedelem a legnagyobb konjunktúra éveiben, tehát 1927—28-ban összesen 27 milliárd márka értékű forgalmat bonyolított le. Ebből a német áruk keréken 10 százalékot képviseltek. 1939-ben, bár a német gazdaság termelői kapacitása időközben megnövekedett, a világkereskedelemben való részvétele öt százalék alá csökkent. A legújabb adatok szerint Németország a világ külkereskedel-

RUAR 7.
K
ünk
int a francia
lefolyt tár
fegyverszü
iba herceg
ondom meg
zzal a céllal,
a el Franco
rnok közvet
radást közl
nap óta tár
k, a madridi
ta és a nem-
zokról a fel-
adnak magu
megszállásuk
A párizsi
kategorikusan
asz-
akar?
ciországban
olo di Romo
afrikai tér-
követelése-
zen a térké-
máli határa-
belezi a tér-
piába.
mában egy
amelyben a
tartománya
zik, vagyis
an ilyenfor-
ány uecai
yében
ség a Dohány
an folytatott
hogy a Do-
ombát dobták,
el, Eddig 243
ás során.
rszágban
tina-
jén-
kereszkatal-
ország öt kü-
tetéseket ren-
ndorlás korlá-
elmezletl
omáciai
sának
Orszország
biai viszonyá-
ta prágai és
illető kormá-
nyiben csat-
paktumhoz.
ket olyan ál-
üggetlenségü-
gy nem lehet
entartani.
a prágai
ban
edi kamara
éssel foglal-
rőpárt ügyé-
besztett elő,
met nemzeti-
védeket fosz-
és csak azok
anak meg az
1910-i nép-
ttők magu-
ensekkel fog-
én bocsátotta
anem írásban
ra tárgyait. A
gyűvédi ka-
sidó.
NYOMASA
AT

Filmet csinált a Szovjet Nagy Péterről...

mében az elmúlt év alatt 11 és félmilliárd márkával vett részt, amellel figyelemreméltó az, hogy a nyersanyagbehozatal, amely 1928-ban 7 milliárd 200 millió márkát képviselt, 1938-ban 3 milliárd márkára zsugorodott össze. A készárú kivitel 4 milliárd 200 millió márkát képviselt, míg 1928-ban 8 milliárd 800 millió márkát tett ki.

Ezekből a számokból világosan kiderül, hogy a nemzeti szocialista gazdálkodás te, remített ugyan átmeneti belső javulást, arra azonban nem volt alkalmas, hogy a német áru kivitelét népszerűvé tegye. Ezzel párhuzamosan esett vissza természetesen Németországnak a lehetősége is arra, hogy a kellő nyersanyaggal lássa el magát. Persze, mindezt már csak azért is kénytelen Németország figyelembe venni, minthogy Ausztria és a szudetaterület elnyelése folytán ezek ipari termékeinek külső elhelyezése is sürgős feladatot képez. A tengelyhatalmak szeretnék gazdasági kapacitásukat összhangba hozni a világ gazdasággal. Azt szeretnék most, ha nem csak, mint felvevők szerepelnének, jelentős lélekszámuknak megfelelően, hanem szállításoként is jelentkezhetnének a piacon.

Es ez képezi a jelenkor nagy problémáját. Ez az, ami e pillanatban a hatalmakat oly élesen szembeállítja, ha az ideológiai megfontolásoktól eltekintünk.

Es ezért jelentette ki Hitler, hogy hosszú békét óhajt. Chamberlain is hosszú békét óhajt. Ez azonban a gazdasági kérdések rendezését előfeltételezi. A felnövekedett termelés és az összeroppanó kivitel mellett a német gazdaság képtelen sokáig tartani magát. Az angol és német iparosok küszöbön álló londoni összejövetele mutatja, hogy a kérdés nem ismeretlen az angol vezetők számára és hogy London szeretné ezon az uton levezetni a feszültségeket. Tisztán gazdasági kérdéseket a közgazdászok papíroson, ceruzával a kezükben is rendezni tudnak, az adok-veszek régi szabályai szerint, fegyver alkalmazása nélkül.

Hitlernek az a bejelentése, hogy jelentkezni akar a világpiacra, lehet fenyegetés is, de lehet kiút keresése a mai fullasztó gazdasági helyzetéből. Az angol politikát ismerve nem látszik lehetetlennek, hogy megkísérlik a közgazdászok hűvös számításain át levezetni a mai feszültséget.

Eden feltűnéskeltő cikket írt az antant katonai helyzetéről

Eden volt angol külügyminiszter a „Sunday Times” tegnapi számában cikket írt az angol-francia katonai szövetség stratégiai kitalásairól a müncheni egyezmény és Barcelonai elfoglalása után. Kifejti, hogy az 1938 év eseményei jelentősen felborították az európai egyensúlyt, mégpedig a két nyugati szövetség kárára és a megváltozott helyzetet figyelembe kell vennie a két állam vezérkarának is. Franciaországnak háboru esetén három fronton kell küzdenie.

Felteszi a kérdést, hogy vajjon a francia hadsereg, az angol tengeri és légi haderő, valamint egy expedíciós angol hadsereg támogatása esetén is szembe tudhat-e nézni egy ilyen három oldalról érkező támadással? A kérdésre a volt angol külügyminiszter határozott nemmel felel és felhívja a két kormány figyelmét annak szükségességére, hogy már most kezdjék meg egy, az eddigi tervekén sokkal nagyobb sullyal bíró expedíciós hadsereg megszervezését.

— Temesvár új főpolgármestere. Temesvárról jelentik: Báran Coriolan dr főpolgármestert az új kormány helyi államtitkárrá nevezte ki. Báran dr a fővárosba költözött és már át is vette új hivatalát, mint a Bánáság egyetlen képviselője a kormányban. A megüresedett főpolgármesteri állás egyelőre nem kerül betöltésre, hanem a helyi miniszter Tieran Emil dr alpolgármestert bízta meg a főpolgármesteri teendők ellátásával. Tieran dr megbízatása általános megelégedést keltett a város társadalmában, ahol Tieran dr nemcsak kitűnő közigazgatási szakértőnek, hanem igazi európeáinak ismerik. A város kisebbségi társadalmával szemben Tieran dr mindenkor messzemenő megértést tanúsított és gyorsan ívelő közhivatali pályája során megőrizte mindama szoros baráti kapcsolatát is, amelyek a temesvári kisebbségi társadalomhoz fűzik.

Párizs, február 7. A párizsi lapok jelentései szerint Oroszországban kétféle kemény munka után végre befejezték a Nagy Péter című filmet. A nagy cárrol szóló filmet Szovjetország reprezentatív film alkotásának szánták és a jelentések valóban hatalmas méretekről számolnak be.

A film utolsó részét Odessza környékén vették fel, a szárazföldön és a tengeren. Két történelmi eseményt elevenít meg — állítólag nagy gondalal és történelmi pontossággal — a film: az orosz és a svéd flotta tengeri ütközetét és a híres poltavai csatát. A tengeri csata oéljaira tizenegy hajóból álló különleges korhű flotillát építettek, amelyhez számtalan átalakított halászhajó is csatlakozik. A flotta vezérhajója 50 méter hosszú és 54 méter magas; a hadihajók felszerelését a leningrádi tengerészeti múzeumban őrzött maradványokból állították össze. A tengeri csatát az odesszai parton 1500 statisztá részvételével, 40 napi munkával vették fel.

A poltavai csatát állítólag még nagyobb gondalal vették fel filmre: a két hadsereg történelmi mérkőzése hírt szerint ritka lendülettel játszódik le a filmvászonon. A felvételek céljaira a vörös hadsereg főparancsnoksága 5000 katonát bocsátott rendelkezésre: ők teszik korhű jelmezekben Nagy Péter és XII. Károly seregét. A poltavai csata felvételei több, mint egy hónapig tartottak. Külön kimutatást állítottak össze arról, hány különvonaton szállították a különféle készülékeket, jelmezeket és egyéb anyagot Leningrádból és Moszkvából Odesszába. Az állami muzeum vezetősége a film rendezőinek rendelkezésére bocsátotta Nagy Péter néhány ereklyeként megőrzött személyes használati tárgyát is, így például az irányítójét, íróasztalát, stb.

A film a legközelebbi napokban már színre is kerül az oroszországi mozikban.

Mit fognak a németek zsidók nélkül csinálni?

Emil Ludwig előadása Németországról és a zsidókról

London, február 7. A londoni „Anglo-Palestine Club”-ban Emil Ludwig a kiváló zsidó író „Németország és a zsidók” címmel ragyogó előadást tartott, amelyet az angol arisztokrácia legreprezentatívabb egyéniségei hallgatták végig.

„A statisztika azt bizonyítja, mondotta Ludwig, hogy azok az államok, amelyek az emigránsokat befogadják, csak nyertek ezáltal. Különösen Anglia fogja sokáig élvezni vendégszeretetének hasznát. Hogy ez így van, a történelmi példák sorozata bizonyítja. En azt hiszem, hogy alapjában véve, a németországi zsidó menekültek helyzete nem is olyan aggasztó már. A mindinkább aktuálisabbá váló kérdés, ez: Mit fognak a németek csinálni zsidók nélkül?

A németországi zsidók befolyása kizárólag szellemi természetű volt. A zsidók állítólagos befolyása a politikai életre, a fantázia birodalmából való. Tizenegy éven keresztül, a weimari köztársaságtól egészen a Harmadik Birodalomig, Németország 236 minisztere közül csak nyolc volt zsidó. A nagy politikai befolyással rendelkezett zsidó eredetű Walter Rathenau, Németország legjobb embere volt az utolsó husz esztendőben. A zsidók résztvettek az ország szellemi és kereskedelmi életében és csak egy százalékát tették ki az ország összlakosságának. Mégis közülük került ki a német Nobel-díjasok husz százaléka.

A világ örömmel fogadta a németországi zsidó írók máglyára vetett műveit. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy könyveimet egyszerre égették el Heine és Spinoza műveivel.

A német zsidók hadiállapothoz hasonló

helyzetben vannak. A világháboru tartama alatt a zsidók az összes frontokon ugyanazzal a hűséggel harcoltak, mint a többi polgártársaik. És vajjon Heinrich Heine nem írta-e a legszebb német költeményt Goethe után?

Nemrég a nemzeti szocializmus német hazafias költeményes kötetet adott ki. Benne szerepelt Heine költeménye is. A kiadó számára azonban kellemetlen volt feltüntetni a költemény szerzőjét és így nevéét „ismeretlen”-nek jelezték.

Néhány éve már, mondotta Ludwig, nem létezik Németországban „német kultúra”. A német köztársaság világhírű orvosokat, zenészeket és szerzőket adott. A Harmadik Birodalom nem teremtett azonban sem zenét, sem színházat és egyetlen jelentősebb színészt sem. Hat év óta Németország csak ágyut és gépfegyvert termel.

Emil Ludwig azt hiszi, hogy az antiszemitizmus szerves része a német természetnek. A két nép, a zsidók és a németek közötti találkozás oka különböző hasonlóságokban rejlik. Mindkét nép hajlamos a filozófiára, a miszticizmusra és a zenére.

Csak hogy, amíg a németek a háboruban találnak örömet, a zsidók a békét szeretik. Goethe, a németek legnagyobb ismerője, három levélben fejtegette a németek és a zsidók közötti hasonlóságokat. Öregkorában pedig azt vallotta, hogy három irányítója Shakespeare, Linné és Spinoza voltak.

„Ime a legnagyobb német, amikor muzsájának gyökereit fedte fel, nem németek, hanem egy zsidó, egy angol és egy svéd neveit idézte” — fejezte be előadását Ludwig.

Az összedőlt spanyol világ

Éhesen, rongyosan, zuhogó esőben menekülnek a katalán tömegek a francia határ felé a „felszabadító” hadsereg előtt

A katalán menekültek franciaországi özönléséről színes riportokban számolnak be a párizsi napilapok.

A spanyol menekültek özönlése tovább folyik. A szép idő után, mely korai tavaszt jelzett, a vihar és az esőzés újra megkezdődött. Az égből ömlik a zápor. Az eső mossa a hegyeket. Csak az emberi nyomort nem tudja elmosni és a természet fürdőjében a zarándoklás tovább folyik.

Hat kilométer távolságban hosszas sorokban vonulnak a derék katalánok. A karaván végeláthatatlan, a záporban menekülnek az asszonyok, gyermekek és öregek, majd fáradtan leülnek az országút szélére. Ime a sorban egy asszony, aki esztétikusan ruháit tépdési és artikulálatlan

hangokat hallat. Már teljesen meztelen. A rendőrök karjukra veszik és noha szeliden bánnak vele, a szerencsétlen asszony ellenséget lát bennük. Ezért kiabál, kiabál... Szomszédai fejüket leszegve hallgatnak, nem tudják, mivel vigasztalják.

Esernyők

Perpignan lakossága a menekülőkhöz vonult és esernyőket hoztak. Megható gesztus, de felesleges. A menekültek nem értik az esernyő szerepét, amint nem értik már az esőt, a napokat, egész életüket.

Nincs erejük, hogy batyuikat tovább cipeljék, ezért az út szélén hagyják és tovább mennek üres kézzel, éhesen, pénz nélkül, vagyon nélkül és cél nélkül.

A halál és az örület furakodott soraikba és a látványt még borzasztóbbá teszik. A francia határőrök főnöke elmondja, hogy az elmúlt éjszaka egy kisgyermek halt meg a tömeg közepén egy kilométerkőnél. A kisfiúnak könnyes volt a szeme, de az eső kimosta a könnyet.

A sebesültek

A Bellegarde erődben, ahol 2500 sebesültet, köztársasági hőst ápolnak, a visszavonulás híre fájdalmasabb volt, mint a legégetőbb seb. A borzalmasan megcsontított sebesültek között sokan vannak olyanok, akik nem tudnak menekülni. Itt kell maradniuk és meghalniuk. Szomorúságuk nem hasonlítható semmiféle más szomorúsághoz. Valószínűleg meg fognak halni, mielőtt a marokkói és olasz csapatok megérkeznének, amelyeknek kegyetlensége elborzasztja őket. Ezért a halál az egyetlen vigasz.

Odakünn tovább esik az eső és a menekültek tovább haladnak.

A pánik

A menekültek között a legképtelenebb pánik-hírek keringenek. A menekültek rémhíreket közölnek odaátrol.

Figoerasban nem maradhatnak, mert nincs mit enni, nincs hol aludni. És az emberek tovább mennek. Franciaország Kánoán számukra. Csak hogy az égből nem manna hull, hanem zápor.

A határ zárva van, minden fegyverforgató férfit előtt. — Csak a nőket, gyermekeket és sebesülteket engedik be.

Azt beszélük, hogy Bourg Madameban zavargás tört ki a menekültek között — Trat de Malloban pedig járvány lépett fel.

Valaki elkiáltja magát:

— Jönnék az olaszok meneküljön ak tud.

A pánik leirhatatlan. Ha egy repülőgépet tünik fel — egymás hegyén-hátán menekülnek.

Mennyi segítséget kapott Franco

Illetékes helyen, a következőket jelentik a Francoak nyújtott olasz segítségről.

Január első 15 napjában Mussolini 6380 katonát, 260 pilótát, 500 technikust, 276 altisztet és 210 tisztet küldött Spanyolországba. Ugyanekkor 42 repülőgépet ment Olaszországból, ughyogy a spanyolországi repülőgépek park 1340-re emelkedett.

Két héttel ezelőtt a „Calabria” hajón 310 láda hadianyag, 160 tüzér, 16 altiszt és három tiszt ment Franco segítségére, Genovából pedig 780 katona és 29 tiszt.

Az olasz katonáknak, akik azt kérték, hogy vigyék vissza őket Olaszországba, megígérték, hogy a háboru után Katalóniában maradhatnak és „polgári életet” kezdenek.

Ezen a héten újabb olasz „önkéntes szallitmány” indul Spanyolországba. A sorozások már megkezdődtek.

Az Uj Cionista Szervezet közleménye

Kaptuk a következő sorokat: Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Tisztelettel kérjük, hogy n. becsü lapjában alábbi közleménynek helyet adni sziveskedjék:

Az Uj Cionista Szövetség cluji helyicsoportja felhívja az erdélyi zsidóság figyelmét azon sajnálatos és eléggé el nem ítéhető tényre, hogy különböző teljesen felelőtlen egyének a leghetetlenebb ígéretekkel emigrációra csábítanak. Sokan, teljesen felelőtlenül az Uj Cionista Szövetség nevéit is felhasználják munkájukban. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ne adjon hitelt ezen teljesen felelőtlen ígéreteknek és ne induljon neki a nagy világunk, kitéve magát a legkeservebb csalódásoknak.

Az Uj Cionista Szervezet helyicsoportjának vezetősége

Életbelépett az új román-olasz külkereskedelmi és fizetési egyezmény. A Hivatalos Lap hétfői száma közli a ratifikált román-olasz külkereskedelmi és fizetési egyezményt, amelyet annak idején részletesen ismertettünk. Ugyanezen Hivatalos Lap közli a kétszeres adózás elkerülésére vonatkozó román-olasz egyezményt is. Mindkét egyezményt a kihirdetés napján életbelépett.

SZERDA, A Z

HIVATALOS BERLINI TÁRGY Rublee, a londoni hivatal főigazgatójért Londonba. Rublee vitt magával zsidó kivándorlás terv lényegesen az irányvonalaitól, sem a német expozíció kölcsönéről. Ez az új tervből eddig konstruktív részletek orzik.

Rublee Londonban felkereste lord Wlamközi bizottságát össze az állam napirendjén a ber Rublee elutasításáért adtak ki, hogy Rublee és volt birodalmi miniszter január 10-én a Schacht tanácskozáson a nácskozások a hegyek, úgy, hogy fog tudni tenni doni értékezetén.

A Rublee-küldetése, hogy a tárgyalást végződétek éjén megszövege általános javulás Bizonyos berlini sen a Rublee-küldetése. Ezekben a tárgyalás mint ahogy azt mutat, hogy az nem látott nehéz

NEILL MAL KÜLTÉK HELY egyik gyűlésén a Baldwin alap je tartott a németről. Többek között A lord Ba zépeurópai mer méreteihez arány sabb üldözötésén valaha is látott nagyszerű dolog ész ellenőrzése a cionizmus az az Amikor elfogalt hivatali, az volt 1938-ban már hivatalnak a f zője történt: a len formát öltöt — Két dolog tiszta képet al vezetett-e a R szője és sikeri podást a július zett irányelvek 8 millió font k mányának a me arra mutat, hog retekét öltött, sággal immár az a lépés kezd kus kormány-s és megoldásár

Sir Neill Ma terjesztette elő tudja befogadni az ország lakó menekülteknek ba kell vándor valóban a nem be, hiszen Ang nak a tizezrek nek.

SAZ ARAA TORT KEPEZ News Chronicle több, mint szá berlini politika kormány költök ká képezik közeli ganda osztály

MEGKEZDŐ EVAKUALAS Danzigtól módszereket erőszakos ny sítani a zsidó kézkedéseket

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Németország

HIVATALOS KÖZLEMÉNY RUBLEE BERLINI TÁRGYALÁSÁIRÓL. Georges Rublee, a londoni államközi menekültügyi hivatal főigazgatója, mint jelentettük, visszatért Londonba. Rublee részletesen kidolgozott tervet vitt magával Berlinből a németországi zsidó kivándorlás finanszírozására. Ez a terv lényegesen eltér az eredeti Schacht-terv irányvonalaitól, amennyiben nincs benne szó sem a német export fokozásáról, sem nemzetközi kölcsönről. Ez a két negatívum az, ami az új tervből eddig kiszivárgott, míg annak konstruktív részleteit szigorú titoktartással őrzik.

Rublee Londonba való megérkezése után felkereste lord Winterton minisztert, az államközi bizottság elnökét. Február 12-ikén az össze az államközi bizottság, amelynek napirendjén a berlini terv szerepel.

Rublee elutazása előtt hivatalos közleményt adott ki, amelyben rámutatott arra, hogy Rublee és munkatársait dr. Schacht volt birodalmi bankormányzó hívta meg január 10-ikén Berlinbe és a berlini tárgyalások a Schacht által Londonban megkezdett tanácskozások alapján indultak meg. A tanácskozások a helyzet tisztázásához vezetnek, úgy, hogy Rublee részletes jelentést fog tudni tenni az államközi bizottság londoni értekezletén.

A Rublee-küldöttség egyik tagja kijelentette, hogy a tárgyalások kielégítő eredményre vezettek és hogy a tárgyalások alapján megszövegezett emlékirat a helyzet általános javulását juttatja kifejezésre.

Bizonyos berlini körök nem osztják teljesen a Rublee-küldöttség tagjainak derülését. Ezekben a körökben rámutatnak arra, hogy a tárgyalások hosszabb ideig tartottak, mint ahogy azt eredetileg várták, ami arra mutat, hogy az utolsó megbeszéléseken előre nem látott nehézségek merültek fel.

NEILL MALCOLM A NÉMET MENEKÜLTEK HELYZETÉRŐL. A Baldwin-alap egyik gyűlésén Sir Neill Malcolm, a Népszövetség volt menekültügyi főbiztosa és a Baldwin alap jelenlegi alelnöke, beszédet tartott a németországi menekültek helyzetéről. Többek között a következőket mondotta:

— A lord Baldwin-alap igen kicsi a közép-európai menekültügyi kérdés hatalmas méreteihez aránytalan. Talán a legborzalmasabb üldözöttségnek vagyunk a tanui, amelyet valaha is látott a világ. A nacionalizmus egyszerű dolog mindaddig, amíg a józan ész ellenőrzése alatt áll. A közép-európai nacionalizmus azonban az esztelenség terméke. Amikor elfoglalta a menekültügyi főbiztosi hivatalát, az volt az általános felfogás, hogy 1938-ban már nem lesz szükség ennek a hivatalnak a fenntartására. Ennek ellenkezője történt: a munka méretei elképzelhetetlen formát öltöttek, a káosz napról napra nő.

— Két dolog az, amiről még nem tudok tiszta képet alkotni magamnak: 1. Sikerre vezetett-e a Rublee-küldöttség berlini missziója és sikerült-e létrehozni egy megállapodást a júliusi Evian-konferencián leszövegezett irányelvek alapján? 2. Az a tény, hogy 3 millió font kölcsönt juttattak a cseh kormányk a menekültek megsegítésére céljából, arra mutat, hogy a kérdés oly hatalmas méreteket öltött, hogy magánjellegű jótékony-sággal immár nem oldható meg. De vajon ez a lépés kezdetét jelenti-e egy szisztematikus kormány-szolgálatnak a menekültügyi kérdés megoldására?

Sir Neill Malcolm végül azt a javaslatot terjesztette elő, hogy miután Palesztina nem tudja befogadni az összes menekülteket, ez az ország kiképző helye legyen azoknak a menekülteknek is, akik később más országokba kell vándoroljanak. Palesztina ezáltal valóban a nemzeti otthon küldetését töltené be, hiszen Anglia is nemzeti otthona azoknak a tizezreknek, akik a dominiumokon élnek.

SZÁZ ARAB PROPAGANDA INSTRUKTORT KÉPEZNEK KI BERLINBEN. A News Chronicle berlini tudósítója közli, hogy több, mint száz arab diákot vettek fel a berlini politikai főiskolára, ahol a német kormány költségein propaganda instruktorká képezik ki őket. Kiképzésük után a közelkeleti zsidó- és angol-ellenes propaganda osztályhoz fogják beosztani őket.

MEGKEZDŐDÖTT A DANZIGI ZSIDÓK EVAKULÁSA. Alarmizáló hírek érkeznek Danzigból. A danzigi hatóságok a német mólszereket követve, a zsidókra gyakorolt erőszakos nyomással igyekeznek meggyorsítani a zsidók kivándorlását. A hatóságok intézkedéseket tettek az első kétezer zsidó

gyors kilakoltatására. Főleg olyanokról van szó, akik hontalanok és eddig koncentrációs táborban voltak. Ezeknek a zsidóknak a gyermekeit Angliába akarják küldeni, míg szüleiket tengerentúli országba. A szerencsétlen családok lakásaiban rettenetes kétségbeesés uralkodik. Az a tudat, hogy a szülőknél rövidesen el kell válniuk gyermekeiktől, ráborul a kedélyekre. A varsói zsidó intézmények vezetői beható tanácskozásokat folytatnak a szerencsétlen danzigi zsidók megsegítése ügyében.

A Vatikán VALASZA HITLER BESZÉDERÉ. Az Osservatore Romano, a Vatikán félhivatalos lapja, csütörtök esti számában vezércikket közölt, melyben válaszol Hitler vezér és kancellár beszédére. A cikk többek között a következőket mondja:

A birodalmi vezér Reichstagban mondott beszédében cáfolta, hogy Németországban vallásüldözés volna s az egyszerű tagadásról azonnal áttért az ellenvádra azokkal szemben, akik a birodalom vallási politikáját kritizálják; eszükbe juttatta azokat a templomfosztogatásokat és beavatkozásokat a kultusz és hitélet dolgába: „amikor Oroszországban a papok százazreit gyilkolták meg, vagy égették meg és amikor Spanyolországban a papok és apácák tizezret mérszarólták le a legáltalásabb módon.” De ez a cáfolat a politikai ellenfelek közvetlen célpontján kívül az Egyházat is támadólag érte, még pedig olyan ünnepélyes és tekintélyes módon, hogy ez a cáfolatba burkolt támadás nem teheti meg nem történtté azt a fájdalmas valóságot, amelytől Németországban az Egyház szenved.

A német püspöki kar mindig erősen szikra szállt hittestvérei oldalán az egész világon, az orosz és spanyol vallásellenes dühöngésekkel szemben is. Az utolsó fuldai pásztorlevélben azonban felsorolták azt is, hogy Németország határain belül az Egyházat működésében miként gátolják meg: „pótolni akarják a katolikus életet és a szívek békéjét, még jobban el akarják pusztítani a katolikus Egyházat népünk körében, ki akarják irtani a kereszténység gyökerét, hogy bevezessenek egy olyan hitet, amelynek semmi köze sincsen a keresztény hithez a tulvilági élet szempontjából.” E pásztorlevelet nem cáfolták meg, hanem egyszerűen elbocsáták. De megmásíthatatlan tények fennmaradtak, sőt, sajnos súlyosbodtak. Intenzív tere volt e súlyos vandál tüntetésektől, ahol ha csak egy papot dobtak ki az ablakon és az érseki palotát sem pusztították el teljesen, ez nem azért történt, mintha az erőszakos támadók részéről nem lett volna meg az erre vonatkozó kijelentett készség.

Amerika

HOARE BELÜGYMINISZTER A ZSIDÓ MENEKÜLTEK KÉRDÉSÉRŐL. Az angol alsóház egyik legutóbbi ülésén Wedgwood ezredes kérdést intézett a belügyminiszterhez, hogy a belügyi hivatal miért nem bocsát ki további garancia-leveleket németországi menekült gyermekek befogadására és vajjon megváltoztatta-e a kormány az eddig érvényben lévő rendelkezéseket erre vonatkozólag?

Sir Samuel Hoare belügyminiszter: A belügyminisztérium nem változtatta meg az eddig érvényes rendelkezéseket és nem áll szándékában akadályokat gördíteni németországi menekült gyermekeknek Angliába való bevándorlása elé. Eddig 2400 gyermek nyert elhelyezést Angliában az ellátásukról gondoskodó szervezetekkel történt megállapodás alapján és újabb csoportok érkezése várható. A további csoportok érkezésének tempója attól függ, milyen számban fognak jelentkezni családok a gyermekek befogadására.

Franciaország

Franciaország és a zsidókérdés

A Matin című napilap cikket közöl „A zsidókérdés” cím alatt főszerkesztőjének, Stephane Lauzanne tollából, aki francia szempontból foglal állást az antiszemita izgatások ellen.

— A zsidókérdés — írja Lauzanne — nagy és súlyos probléma, amely az egész világot foglalkoztatja ma és Franciaországot is érinti. Érinti azért, mert Franciaországba, amely közvetlen szomszédja Németországnak, Olaszországnak és Spanyolországnak, kerülnek legnagyobb számban az elűzött és kitaszított zsidók. Egyeseknek a nyugtalan-sága a zsidókkal szemben táplált előítéletekből származik. Abból a komplexumból fakad, amelyet ma antiszemitizmusnak hívnak, egy betegség, amely semmiesetre sem felel meg a francia temperamentumnak és amelyet mindenképpen alaposan és nyíltan meg kell vizsgálni.

Lauzanne ezután a zsidó faj lélektani jellegzetességeit boncolgatja, amelyek az eddigi történelmi fejlődésére vezethetők vissza, amelynek során a zsidók csak bizonyos foglalkozási ágakat űzhettek és a következő konklúzióra jut:

— Ezek a tulajdonságok, amelyeket ma a zsidók hibájul rónak fel, a zivósság, a munkabírárs, szolidaritás a nyomorúságban, kereskedelmi ügyesség, stb. — az alaplaton és helytelenül megokolt előírások nyomása alatt fejlődtek ki. Mire következtethetünk ebből? Arra, hogy semmi alapja nincs annak, hogy a zsidóktól csak azért, mert zsidók, megtagadjuk a jogot ahhoz, hogy francia földön telepedjenek le, mint bármely más felekezetteknek, fajnak, vagy népnek a fiai. Egy feltételt azonban teljesíteni kell: azoknak, akik kívülről jönnek, gondosan be kell tartaniuk a francia törvényeket, a francia hagyományokat és alkalmazkodniuk kell a francia szellemhez. Minden jog kötelezettségekkel jár. Franciaországhoz szegődni nem azt jelenti, hogy az illető olyan pártokhoz csatlakozik, amelyek a mai rend felborításáról álmodoznak. A francia zsidóknak nagy többsége megértette ezt és jó polgárai a köztársaságnak.

Csehszlovákia

HOGYAN KOMMENTÁLJAK A PRÁGAI KORMÁNY ÚJ ZSIDÓ-RENDELETÉIT. A csehszlovák kormány két rendeletet adott ki, az egyik az állampolgárságok revíziójára, a másik a menekültek kiutasítására vonatkozik. A két rendelet nem tesz különbséget nemzetiség, faji, vagy felekezeti hovatartozás tekintetében, de gyakorlatilag főleg a zsidók ellen alkalmazzák.

Becslések szerint Csehszlovákiában mintegy ötezer németországi menekült él, akik hetek és hónapok óta hiába ostromolják a

konzulátusokat vizumokért. Helyzetük kétségbeesett. Az új rendelet értelmében a hatóságok a kiutasítási rendelettel egyidejűleg arra kötelezhetik az emigránsokat, hogy amíg elhagyják a köztársaság területét, meghatározott helyen tartózkodjanak. Ezen kívül jelentkező kötelezettséget is róhatnak rájuk. A kihágásokat százezer csehkoronáig terjedő pénzbírsággal, vagy hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtják.

Ami az állampolgársági revíziót illeti, 1918. november elseje óta becsülés szerint háromezer zsidó család, összesen tízezer lélek szerezt meg a csehszlovák állampolgárságot. Tizenötezerre teszik azon zsidóknak a számát, akik a szeptember 30-ikán leszállított területekről költöztek át a mai Csehszlovákiából.

A prágai lapok hangsúlyozzák, hogy a kormány ezekkel a rendeletekkel nem faji törvényeket vezetett be. A Narodni Politika című lap hangoztatja, hogy Csehszlovákia számára elvileg is elfogadhatatlan a zsidókérdésnek faji alapon való megoldása. A második köztársaság a keresztény szellem alapján áll és a kereszténység és a rasszizmus között oly mélyreható és áthidalhatatlan az ellentét, mint a tűz és a víz között. Ami nem jelenti azt, hogy a mi zsidóellenes intézkedéseink kevésbé jelentősek, mint azok, amelyeket fajtörvények alapján álló országokban foganatosítanak. Elsősorban gazdasági téren kell arányosan kolótozni a zsidók tevékenységét.

Hivatalos helyről cáfolják azokat a híreket, hogy a zsidóellenes intézkedésekkel egyidejűleg a zsidó állami tisztviselőket is elbocsátják. A zsidó állami alkalmazottak kérdéséről a szempontból kell megítélni, hogy a leszállított területekről nagyszámú tisztviselő tömeg özönlött a köztársaság területére, amelynek elhelyezése komoly problémát jelent az államnak. A zsidó tisztviselők kérdéséről adminisztratív uton fogják megoldani.

AZ AMERIKÁBAN ÉLŐ CSEHEK FELHÍVÁSA A PRÁGAI KORMÁNYHOZ. Az Amerikában élő cseh nemzeti közösség emlékiratot intézett Beran miniszterelnökhöz és a cseh kormányhoz, amelyben az Amerikában élő csehek a legteljesebb határozottsággal foglalnak állást bármilyen kisebbségi üldözletés, vagy elnyomatás ellen, amely politikai, vallási, vagy faji okokból történnik.

A Chicagóban megjelenő „Svornost” című cseh folyóirat hangsúlyozza, hogy az Amerikában élő csehek azt kívánják a prágai kormánytól, hogy igazságos és emberies bánásmódban részesítse az emigránsokat, bármilyen fajhoz, vagy néphez tartoznak is azok.

Sir Alfred Knox: Hány menekültet engedtek be Angliába 1938. szeptember 30-ika óta és a bevándoroltak közül hány volt árja és hány zsidó?

Sir Samuel Hoare: Szeptember 30-ika óta közel hatezer németországi menekült jött Angliába. A mi országunkban nem ismerjük az embereknek faji és vallási alapon való osztályozását.

ANGOL-AMERIKAI SZAKÉRTŐ BIZOTTSÁG INDUL ANGOL GUYANÁBA. Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszter az alsóház legutóbbi ülésén a következő bejelentést tette:

— Az angliai és amerikai menekültügyi bizottságok között létrejött megegyezés alapján február elején hattagu szakértő bizottság indul angol Guyanába, hogy tanulmányozzák az ottani helyzetet kolonizációs lehetőségek szempontjából. Ezen kívül az angol kormány egy-két angol szakértőt is delegál a bizottságba. A guyanai kormány mezőgazdasági vegytani szakértője is részt fog venni a bizottság munkájában és általában a guyanai kormány hatékony támogatására számíthat a bizottság.

HETEZERÖTSZÁZÖTVEN MENEKÜLT VÁNDOROLT ANGLIÁBA 1938. JULIUS 6-ÓTA.

Sztourton órnagy interpellációjára válaszul, Sir Samuel Hoare belügyminiszter kijelentette az alsóházban, hogy 1938. július 1-től 1939. január 27-ig összesen 3897 felnőtt és 2843 gyermek menekült vándorolt Németországból és Ausztriából Angliába és 650 felnőtt és 150 gyermek Csehszlovákiából.

MIT MONDOTT MUSSOLINI CHAMBERLAINNAK A ZSIDÓ MENEKÜLTEK KÉRDÉSÉRŐL.

Chamberlain miniszterelnök legutóbbi alsóházi beszédében a zsidókérdésről is megemlékezett római látogatása kapcsán és többek között a következőket mondotta: — Ami a zsidókérdést illeti, világosan ki-tűnt, hogy Mussolini nemzetközi problémáknak tekinti a kérdést, amelyet nem lehet megoldani egy államnak a közreműködésével, hanem csak nemzetközi alapon.

A szolgálai elnyomatás, a szabad kritika elfojtása, az antiszemitizmus, az erőszak és a koncentrációs táborok rendszere átmeneti jelenség Európában. Ez a rendszer nem vezethet a cseh nemzet szükségleteinek kielégítéséhez, hanem csak árthat az új állam felépítésének.

Az Amerikában élő csehek figyelmeztetik a prágai kormányt, hogy az antiszemitizmus és a zsidóellenes intézkedések, különösen a szlovákiai antiszemita áramlatok már eddig is jóvá nem tehető erkölcsi és anyagi károkat okoztak és hogy Amerikában egyre szaporodnak azok a hangok, amelyek a cseh áruk bojkottálását követelik. Ez a bojkott minden újabb antiszemita intézkedéssel erősödne és súlyos károkat okozna a cseh ipar-nak.

AZ UKRÁN KORMÁNYPART FAJI ALAPRA HELYEZKEDIK.

Az ukrán nemzeti egység pártja, amely kormánypártként szerepel, elhatározta, hogy faji alapon szervezi meg kereteit. Tagjai csak ukrán származású és nemzetiségű egyének lehetnek.

BERAN MINISZTERELNÖK BRÜNNI BESZÉDE.

Beran miniszterelnök az elmúlt vasárnap a nemzeti egységpárt brünni ifjusági tagozata keretében beszédet tartott, amelyben az egységpárt politikai, gazdasági és szociális célkitűzéseiről beszélt. A miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— A kereskedelem nem lehet többé nem nemzeti, vagy más nemzetiségű elemek monopóliuma, akik külföldre viszik a nyereséget. 1918-ra visszamenőleg alapos revízió alá vesszük a csehszlovák állampolgárságokat. A nemzetet meg kell szabadítani az idegen elemektől, amelyek 1918 után vándoroltak be. A képzőművészet terén is ki kell küszöbölnünk az idegen befolyásokat.

AZ ELÜZÖTT ZSIDÓK VÁROS ÉPÍTENEK SENKI ORSZÁGÁBAN.

A Csehszlovákia és Magyarország közötti „Senki országában” formális kolóniát alapítottak a ki-űzöttek. Több száz zsidó család él itt még a legrettenetesebb életkörülmények között. Egyikük, Josef Herskovit, kezdeményezésére házakat építettek az egyik ilyen táborban. Kis családi házakat emeltek. Most már tétő alatt laknak, sorsuk azonban teljesen bizonytalan és nem tudják, hogy a végleges határkiigazításnál melyik országhoz fognak kerül-
ni. Hozzáálltak a föld megműveléséhez is, de nem tudják, hogy melyik pillanatban lesznek kénytelenek elhagyni ezt a földet is, amelyet saját kezükkel műveltek meg és tetek lakhatóvá.

HIREK

— **Időjárásjelentés.** A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: emelkedő légnyomás, többnyire borult ég, enyhe légáramlás, hősüllyedés keleten, hőemelkedés nyugaton, reggel és este köd.

— **Meghalt a pápa.** Vatikánvárosból jelentik: A pápa beszűntette kihallgatásait. A szentatyja meghalt.

— **Újabb repülőtereket építenek** Bucaresti környékén. Bucarestből jelentik: Tekintettel arra, hogy a baneasai és otopeni repülőterek elégtelenek, Teodorescu légügyi miniszter a főváros környékén újabb repülőtereket szemelt ki ilyen célokra.

— **Székhámszokat tartóztatott le a kolozsvári rendőrség.** Az utóbbi napokban több polgár panaszt emelt a rendőrség bünygyi osztályán, hogy egy közepes méretű barna fiatal ember munkanélküli ékszerészeket adta ki magától, javítani való ékszereket csalt ki tőlük azzal, hogy csekély összegűt azokat rendbehozta. Amikor a felek felkeresték az állítólagos ékszerészegéd bennmondott lakását, megbotránkozva állapították meg, hogy székhámszról van szó, mert a házbellek előtt az illető ismeretlen volt. A feljelentések beiktatása után a bevezetett nyomozás során az egyik detektívnek sikerült a személyazonosság alapján lefűlelnie a veszedelmes székhámszot, Olgar Ioan, a közeli Nádas községbeli férfi személyében. Előállította a központi rendőrségre és megkezdődtek a kihallgatások. Ennek befejezése után pedig átadják az ügyészségnek. A második őrizetbe vett férfi Fodor János kolozsvári ugynevezett alkalmi tolvaj, akit számos besurranó lopással vádolnak. Vallatása után szintén az ügyészségnek adják át.

— **Halálozás.** Klein Ióna (Cluj-Timisoara) 65 éves korában hosszas szenvedés után február 5-én elhunyt.

— **Egy ámulatott éjszaka botrányos epilógusa.** A „Sora” áruház előcsarnokában ma délután 12 óra után szokatlan botrány játszódott le. Két ifjú pár vonult be széles jökével az áruházba, két diák, karjukon két bártáncosnóval, egy ámulatott éjszaka és a délelőtti órákba behuzódó multság után, amelyet rövid autózás a szabadlevegőn, majd a Soraban tett látogatás fejezett be, hogy — úgymond — egy kis zenét hallgassanak még. Az egyik hölgy kifelé jövet szemrehányást tett lovagjának, hogy nem volt hajlandó bevásárlásokat eszközölni számára. — „maga számára!” — mondotta a hölgy, mire a kisse illuminált állapotban lévő fiatal ember arcullította. Ezt két visszaadott pofon, majd egy öklöltés követte, a táncosnó összeesett, az M. C. nevű fiatalembert pedig bekisértek a központi rendőrségre, ahol dr. Aurel Drăghiciu rendőrgazdát, a bünygyi osztály főnöke hallgatta ki a szereplőket, a történetek sajnáló jogsázt és a felháborodott, elkésereedett, kislirt szemű és feldagadt arcú táncosnót. Az ügynek a járásbíróág előtt lesz folytatása, ha csak a felek ki nem békülnek.

— **FIGYELMEZTETES NEMET-ZSIDÓ MENEKÜLTEK ÜGYÉBEN.** Ismeretlen forrásból hétfőn az a hír terjedt el Kolozsváron, hogy egy újabb menekültvonal halad keresztül a kolozsvári pályaudvón. Ez a hír állítólag azzal kapcsolatban terjedt el a városban, hogy egyes válatoloktól és magánékektől adományokat kértek az átutazó menekülteknek. Szükségesnek tartjuk felhívni mindenkinél a figyelmét arra, hogy menekülteknek gyűjtémi csak a hitközségi menekültügyi bizottság jogosult. Adományokat sziveskedjenek minden esetben a két hitközség egyikeknek iradjába küldeni. Amennyiben a bizottság gyűjtést rendezne, az a gyűjtők fel vesznek szerveve a hitközség által kibocsátott levéllel.

— **Mark Twayne „Tamás urfi”-ja filmen.** Gyermekekörünk legkedvesebb emlékeit idézt fel Mark Twayne szellemes könyve, a „Tamás urfi kalandjai”, melyről most az amerikaiak filmet készítettek és még hozzá színeset. Az örökös mosolygó képi kis Tamás eszünkbe juttatja, mint bujkáltunk magunk is kiskorunkban, ha valami rosszfát tettünk a tűzre. Mint igyekeztünk minél későbbre kitolni kedves szüleinkkel való találkozását, ha iskolába menés helyett kellemesebb szórakozásokat találtunk. A két óra, mely alatt a film leperreg, visszavezet bennünket életünk legszebb korába. Szinte sajnáljuk, amikor vége van a filmnek és arra ébredünk, hogy gyermekkorunk nagyon régen elmúlt már és vége annak a boldog időnek, amikor felelőtlenül tehetünk rosszat. David Selznick kiváló tehetségének köszönhető ez a szép film, melynek címszerepét a bájos Tom Kelly gyermekszínész alakítja utóérhetetlen kedvességgel és bájjal. A film ma, szerdán kerül premier bemutatásra a Select mozgóban.

— **Sziámi ikreket szűlt egy temesvári asszony.** Temesvárról jelentik: A Fehér Kereszt kórházban Král Rozália huszonöt éves munkásasszony „sziámi ikreket” szűlt. Az újszülöttek lányok és az orvosok megállapítása szerint hastáji részükön vannak egymáshoz növe. Az újszülöttek egyéb testrészei szabályszerűen fejlettek és az orvosok véleménye szerint életképesek lettek volna, ha a szülő anyát nem érte volna hibás orvosi beavatkozás. Ennek következtében azonban a szűlés rendkívül súlyos volt és az ikrek holtan jöttek világra, míg az anya életét is komoly veszély fenyegette. A tudományos ritkaságot jelentő ikreket a fővárosi orvostani intézetbe fogják szállítani.

— **Két bányási svő orvos ellen emeltek vádat a Manevici-ügyben.** Temesvárról jelentik: A Manevici-féle „diplomahamisítási” ügyben újabb két bányási orvos ellen is vádat emeltek a hatóságok: Reinald József dr. ujbesenyői és Lammert Imre dr. Carani községbeli gyakorló orvosok ellen. Hamis iratok használata és jogtalan orvosgyakorlat címén indult meg ellenük az eljárás, mert a vád szerint tudomásuk volt arról, hogy Manevici hamisítások révén honosították a külföldön szerzett orvosi diplomákat, mégis hozzá fordultak saját diplomáik ügyében és azokat Manevici által honosították.

— **Kinevezték a Nemzeti Újjászűltési Front magyar tagozatának országos tanács-tagjait.** A Nemzeti Újjászűltési Frontja direktóriumának tagjai közé kinevezték dr. Bánffy Miklós az értelmiségi és dr. Szász Pál a mezőgazdasági és kézműves foglalkozások képviselőit. A Front országos tanács-tagjaivá nevezték ki: Konopi Kálmánt, dr. Mikó Lászlót, Tekei Adámot és Jósika Jánost a mezőgazdasági és kézműves foglalkozások; dr. Mikó Imrét, dr. Gyárfás Elemért, Szabó Pént, Tekei Ernőt és Szentkereszthy Bélát az ipar és kereskedelmi foglalkozások képviselőit.

— **Megölt két gyermeket a kályhából kitóduló fűst,** — az anya megőrült. Bucarestből jelentik: Borzalmas tragédia játszódott le a baltinegyei Camaren községben. Cribnic Ana parasztasszony az esti órákban szalmával tüzet rakott, majd lefeketette két gyermekét, az 5 éves Paulinát, a 2 éves Máriát és átment a szomszédokba. A kályhában lévő nedves szalmacsomó nem fogott tüzet és így hatalmas füstfelhő keletkezett, mely megölte a két alvó gyermeket. A késő éjjeli órákban hazatérő Cribnic Ana már csak két kislánya holttestét találta meg. A szerencsétlen asszonyon örütségi roham vett erőt, a balti kórházba szállították, de utközben szívzélhűdés következtében kiszervevett.

Mindennapi kávé-és teaszükségletét ATLANTICA-nál
(tulajdonos: HARNIK SANDOR)
szerezze be
Telefonrendeléseket házhoz szállítok.
Telefon 22-40. Calea Reg. Ferdinand 1.

— **Lord Sempill angol gazdasági szakember tárgyalásai Bucarestben.** Bucarestből jelentik: Tegnap a fővárosba érkezett Lord Sempill angol gazdasági szakember, aki több trézt képviselője és megbízást fog folytatni a román gazdasági élet tényezőivel a két ország közti csere-kapcsolatok kimélyítése érdekében. Rövidesen Bucarestbe érkezik Osborne tengernagy, a brit haditengerészet egyik kitűnősege.

Ma a ROYAL slágermozgóban egy világhódító premier!

LOUISE RAINER

Az „Eős anyaföld” felejthetetlen művésznője nagyobb és felülmúlhatatlan A JATEKFELESG (FROU-FROU) című filmben.

Egy könnyelmű gondolkozású nő, aki azért őt, hogy szeressek és hogy szeressen, két férfi között veszt el a boldogságát, otthonát és gyermekét. Tekintse meg a „Confectio” és „Golya” művészi kirakatait. A METRO GOLDWYN filmgyár aranyosorozatából. Számozott helyek. Telefon 37-05.

— **Dr. Lövy Ferenc jubileuma.** A marosvásárhelyi status quo izr. hitközség neves főrabijá, dr. Lövy Ferenc az elmúlt napokban töltötte be hetvenedik életévét. Közel 45 éve működik már és ezen idő alatt számtalan híve szeretetét és megbecsülését szerezte meg magának és hitközségének. Ezen jubiláris évfordulót a marosvásárhelyi izr. hitközség vezetősége, a hitközség tagjai, valamint az összes helyi zsidó társadalmi szervek igaz bensőséggel ünnepezték meg, mikor is felkeresték a mindig friss és agilis, teljes munkabírásu főrabit és roleg óvációban részesítették ezen alkalomból. Itt nyilvánult meg az a határtalan tisztelt és szeretet, mely főrabijukat körülveszi, amidőn nagyapák és unokák jeleik meg és mint volt és mint jelenlegi növendékei, hívei köszöntötték szeretet lelkipásztorukat, tanítójukat és mesterüket. Az Erdély-Bánáti Rabbi-gyűléslet, melynek közel egy évtizede már elnöke a jubiláns, külön emlékalbumot adott ki ezen alkalomból, méltatva benne dr. Lövy Ferenc főrabbi munkásságát és egyben a tavalyi évben ugyancsak 70 éves jubileumot tartott dr. Lenke Manó és dr. Singer Jakab főrabbi működését és egyéniségét is. Az emlékalbum, melyet dr. Weinberger Mózes kolozsvári főrabbi szerkesztett és amelyben az összes erdélyi és több külföldi, valamint dr. Niemirower J. sefrabbinak az alkalmra írt cikkei foglaltak, most jelent meg és ennek méltatására az Új Kelet még vissza fog térni. Az Erdély-Bánáti Országos Izr. Iroda, melynek dr. Lövy Ferenc egyházi al-elnöke, szintén méltó módon juttatta kifejezésre érzelmeit és jókívánságait. (L. S.)

— **Szemináriumot rendez a Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportja.** A Zs. N. Sz. kolozsvári csoportja már régebben tervebe vette, hogy tagjai számára cionista szemináriumot indít. Technikai akadályok miatt nehézségekbe ütközött az elhatározás megvalósítása. Az akadályok elhárultával a szemináriumot a legközelebbi időben megvalósítja a helyi csoport s ezután is felhívja mindazokat, akik azon résztvenni óhajtanak, hogy akár személyesen, akár telefonon (35-39) szándékukat a helyi csoport titkárságának jeleítsék be. Jelentkezési határidő 1939 február 10. A szeminárium hetenként kétszer, a jelentkezőkkel együttesen megállapított időben és helyen lesz megtartva. Az első szemináriumban a résztvevők a Palesztinával kapcsolatos földrajzi, történelmi, gazdasági, jogi ismereteket fogják tanulmányozni megfelelő forrásmunkák alapján. A szeminárium vezetője dr. Márton Lajos, a helyi csoport al-elnöke.

EGYESÜLETI ÉLET

— **A Bné Jesiva közeménye.** Több oldalról jövő érdeklődésre szűkségesnek tartjuk a következőket nyilvánosságra hozni: 1. A Bné Jesiva a hitközség engedélye mellett működő teljesen önálló csoport, amelynek hatásköre kizárólag arra terjed ki, hogy a jesivából már kikerült böchereket, de legfőképpen a katonai szolgálat előtt álló, vagy a szolgálattal már elvégzett böchereket produktív munkára való átrétegesítéshez és esetleg az Erebe való kivándorláshoz hozzásegítse. 2. A Bné Jesiva kizárólag Kolozsvár vallásos ifjúságának a megsegítésére alakult és nem célja országos szervezetet alakítani. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a más helységeken alakuló ilyeszeri szervezeteknek az átrétegesítésre és kivándorlásra való tanácsal, a már korábban megadott címen való érdeklődés esetén, segítségül ne siessen. Más városokban levő és a jesivából kikerült böchereket azonban a kolozsvári csoport nem vehet fel, mint tagokat. 3. A Bné Jesiva tagja lehet minden jesivában tanult böcher, legyen az egyénileg bármely szervezet tagja, amennyiben gyakorlatilag a tóra umszóra szerint él. 4. Tekintve, hogy a Bné Jesiva ilyformán egy gazdasági alakulat, külön kulturális programja nincs, mert minden egyes tagjára nézve a „Sulcham Aruch”, a „Szfíre műszer” és a mindenkor „bész din” határozatai érvényesek és a konzervatív irodalom termékei ránézve kötelezők.

— **Héber nyelvkurzus Ig-Murésen.** A Zs. N. Sz. marosvásárhelyi helyi csoportja ezúton is kéri, hogy a héber kurzusokon résztvenni szándékozók jelentkezzenek a cionista irodában (Str. Sft. Gheorghe 2. I. em. Telefon 369.)

— **Weinberger Nándorné előadása Marosvásárhelyen.** A Zs. N. Sz. marosvásárhelyi csoportja február 13-án, hétfőn este 9 órakor az Avoda Klubban tartandó dienszertében Weinberger Nándorné „A megvalósulás útján” címmel tart előadást. Weinberger Nándorné előadása iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az előadásra — melyen a belépés díjtalan — a rendezőség szívesen látja az érdeklődőket.

— **Haggibbor-tea.** A Haggibbor Sportegyesület a szokásos nagyszerű tearendezvényeit vasárnap, folyó hó 12-én délután pontosan 5 órai kezdettel folytatja a Cristal Palace helyiségeiben. A kitűnő hangulatról ezúttal is az országoshírű Monya-jazz-zenekara gondoskodik. Ha egy kellemes déutánt akar magának szerezni, úgy feltétlenül vegyen részt a Haggibbor hangulatos teadélutánján.

Mendel Ius dal-és áriaestje

Több évi szünet után, tegnap újra a dobogóra lépett Mendel Ius, a kiváló és ismert énekesnő. Bár már megszoktuk, hogy hangja melegen, szívhésszólan szárnyait a koncerttermeken: tegnap esti fellépése mégis külön élményt jelentett számunkra. Hangjának mély érzelmekkel átszínzett zengése, előadásának bája, azóta, hogy nem hallottuk, telítettebb, megkapóbb melegebb, bárszonyosabb lett.

Könnyedés énekel, csaknem olyan könnyedséggel, mintha hangjai közvetlenül a szívéből törnének fel. Ezt a könnyedséget bizonyára zenei kultúrája is lehetővé teszi. Ahogyan mondani szokás: tud bármilyen hangjával, vagy még inkább: érzelmek mélységét, közvetlenségét, megkapó átéltségét, az előadott művek szépségeinek egyéniségéhez való hozzáidomultságát hangjának kultúráján át olyan közel tudja hozni hallgatóihoz, mint a legjobb, legismertebb énekesnők.

Műsorának első részében Schubert és Proch egy-egy dalát énekelte, tisztán, friss, töretlen modulációkkal. Kedves, finom, virágserűi egyéniségéhez határozottan talált ez a két mesteri dal.

Mozart „Alleluja”-át és Rossini egy áriáját (a Seviliai börtényből) énekelte azután, nagy, forró siker mellett.

A szünet utáni részben különösen Dima és Nosedá (Szivem) dalaival ért el tomboló tetszést. E dalok elneklésével nemcsak lyrai érzékenységről és érzelmi komolyságról tett bizonyosságot, hanem hangjának kivételes szépségű zengéséről is. A Rigoletto-áriát és a ráadásul elénekelt „Pillangó kisasszony”-részletet a közönség szünni nem akaró, forró tapsokkal honorálta.

Mendel Ius koncertje a teljes siker jegyében zajlott le.

Nagy örömrre szolgált, hogy Mendel Ius koncertjének keretében Fejér Sándor hegedűművészetében gyönyörködhettünk.

Ez a komoly, tehetséges művész a biztató fejlődés útján van s joggal remélheti, hogy később, számára is adva lesz a szélesebb érvényesülés lehetősége. Zenei intelligenciája elmélyülően van, technikája kimerően. Különösen Ravel Habanera-jával és Sarasate Tarantellájával aratott óriási sikert — és joggal, mert előadása csaknem csillogó volt; vonókezelése biztos, kongenialitása figyelemreméltó.

A közönség forrón ünnepelte a fiatal hegedűst.

A zongorakíséretet Tatár Ferenc tanár látta el, aki nagyon szimpatikus és kivételesen képzett és tehetséges muzsikusként mutatkozott be a lelkes közönség előtt. (s. l.)

— **Tűz a sporttelepen.** Tegnap este 7 órakor tüzet jelentettek a kis sporttelepen lévő házak egyikéből. Erős tűzoltókészültség szállott ki a helyszínre Bucur Gheorghe őrnagy és Samaria Moreste kapitány vezetésével. Megállapították, hogy a ház, amelyben Bodor Stefan lakott, kéménytűz következtében gyulladt meg. Szerencsére a tűzoltók idejében érkeztek, úgy, hogy még csirájában elfojtották a könnyen vezetéssé válható tüzet. Az egész ház fából van építve és csak a szerencsének köszönhető, hogy nem borult lángba percek alatt. A kár meghaladja az ötezer lejt.

— **A temesvári kereskedők egyesülete a tavalyi adók újbóli kivetése mellett foglalt állást.** Temesvárról jelentik: A kereskedők egyesülete választmányi ülést tartott, amelyen fontos szakmai kérdéseket tárgyaltak. Az egyesület javaslatot tett, hogy az új betegsegélyző-törvény végrehajtási utasításába vegyék be azt a pontot is, amelynek értelmében nemcsak a férj üzletében dolgozó asszony, hanem a feleség üzletében tevékenykedő férj is mentesüljön a betegsegélyző tagság alól. Az egyesület továbbá elhatározta, hogy el fog járni a hat hónapnál tovább nyitva maradó áruhitelke adómentességi ügyében, valamint állást foglal az egyenes adók ügyében is, olyképpen, hogy kéri a tavalyi adók kivetését az új esztendőre, míg a husz százaléknál nagyobb jövedelemcsökkenés esetén az adót fellebbezési uton szállítják le. Végül a kereskedők egyesülete sérelmesnek találta, hogy a 10.000 lejnél magasabb fizetést élvező alkalmazottakat munkaszereződés megkötésére akarják kényszeríteni, magas illeték leróvása mellett. Erre nézve nincsen semmiféle vonatkozó intézkedés a bélyegtörvényben és ezért ennek a sérelmes rendeletnek a visszavonását kéri. A kereskedők egyesülete egyébként a hó 26-án tartja meg ezévi rendes közgyűlését.

Cluj, a...
sége jele...
mos-tar...
A kilőlő...
zék szer...
tót, b...
szeregett...
a közjó

A kir...
vakká...
zókent m...
— K...
amelyek...
nem két...
az önkö...
— Sz...
nek ké...
reám be...
része p...
tozik. Ö...
semek...
tam a s...
gadom...
szókat...
semben

— Ez...
mert az...
sebbesé...
rozzák...
amelyet...
sággal...
különöz...
viselője...
— A...
céljait...
megtere...
kájának...
— AZ...
ranca...
kiküszöb...
zött és...
körének...
munkája...
ható em...
felelő...
meg.

— Ez...
kormány...
raival sz...
teintet...
— En...
máris l...
— Min...
ismerni...
létkör...
denki, ak...
szándéka...
esőző és...
ségeit

— A...
továbbm...
sugallat...
bölcs Ur...
mutató...
a nemzet...
győződés...
újjászűlt...
szorgalm...
Ugyanez...
miniszter...
terünk...
aki lelke...
összes fi...
kormány...
az összes...
adta a le...
ország...
ben.

— Tisz...
kat a ké...
román e...
tosíthat...
ról, ami...
gazdasá...
tományu...
— Ezz...
1. Polg...
A rend...
polgáros...

Tataru Coriolan királyi helytartó

rendkívüli emelkedett szellemű beszédet tartott a kisebbségi újságírók küldöttsége előtt a fajra és felekezetre való tekintet nélküli lelki béke megteremtéséről

„Mától kezdve a tartomány gazdasági és társadalmi sebeit fogom gyógyítani“

Cluj, február 7. Ma délelőtt a kisebbségi újságírók kolozsvári csoportjának küldöttsége jelent meg dr. Tataru Coriolan, a Szamos-tartomány új királyi helytartója előtt. A küldöttség nevében Végh József, az Ellenzék szerkesztője üdvözölte a királyi helytartót, biztosítván őt a kisebbségi újságírók szeretetéről és a sajtó munkáját ajánlva fel a közös érdekében.

A királyi helytartó válasza

A királyi helytartó rendkívül meleg szavakkal válaszolt az üdvözlésre és a következőket mondotta:

— Köszönöm meleg üdvözlő szavait, amelyek annál inkább meghatóttak, mert nem kételkedem abban, hogy ezek a szavak az önök érzelmeinek őszinte kifejezői voltak.

— Számos tartomány gondozását öfélésgének kegye és a királyi kormány bizalma reám bízta, e tartomány lakosságának egy része pedig kisebbségi népcsoportokhoz tartozik. Örvendek, hogy velük hivatalba lépésemnek már első napján érintkezésbe jutottam a sajtó közvetítése által és örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy megvilágítsam azokat a vezérlő elveket, amelyek működésben irányadóak lesznek.

A lelki béke és a nemzeti újjáépítés

— Ez részemre aránylag könnyű feladat, mert az alapelvek, amelyek az etnikai kisebbségekkel való kapcsolatunkat meghatározzák, magából abból a küldetésből folynak, amelyet annyi tekintéllyel, eréllyel és hazafias-sággal tölt be az a kormány, amelynek megkülönböztetett megismerését és képviselését vagyok e tartomány élén.

— A kormány tevékenységének legfőbb céljait tűzte ki: az ország lelki békéjének megteremtését és a nemzeti újjáépítés munkájának megvalósítását.

— Az ország lelki megbékélésének parancsa megköveteli az ellentétes érzelmelek kiküszöbölését az ország összes polgárai között és az összhangban való együttélés légkörének megvalósítását, míg az újjáépítés munkája az ország egész területén feltalálható emberi erőforrásoknak észszerű és megfelelő helyen való felhasználását követeli meg.

Nemzetiségre és vallásra való megkülönböztetés nélkül

— Ez a két vezérlő elvként jellemezte a kormány működését az ország összes polgáiraival szemben, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül.

— Ennek a tevékenységnek eredményei máris láthatók.

— Minden etnikai kisebbségnek el kell ismernie, hogy Romániában felette alkalmas légkör teremtődött arra, hogy mindenki, akit a közös haza szolgálatának tisztá szándékai hatnak át, megtehesse a gyümölcsöző és békés együttműködésnek lehetőségét és biztosíthatja életfeltételeit.

Az uralkodó által kijelölt vonalon

— A magam részéről kijelentem, hogy továbbmegyek ezen az uton, attól a magas sugallattól indítva, amelyet felséges és bölcs Uralkodónktól kaptam, aki egyik utamatató és felemelő szavataiban, amelyet az a nemzethez intézett, annak a magas meggyőződésének adott kifejezést, hogy Románia újjászülése az ország összes becsületes és szorgalmas fiainak a közös munkája lesz. Úgyanezt a sugallatot kaptam a mi kiváló miniszterelnök-helyettesünk és belügyminiszterünk, Calinescu Armand bölcs szavaiból, aki lelkes felhívásában, amelyet az ország összes fiaihoz intézett, hangsúlyozta, hogy a kormány hazafias együttműködésre hívja az összes átlakó etnikai kisebbségeket és megadta a lehetőséget, hogy részesei legyenek az ország magasabb érdekeinek előbbrevitelében.

„Polgári fegyelmet és teljes lojalitást kérek a kisebbségektől“

— Tiszteletben tartva tehát elsősorban azokat a követelményeket, amelyeket ránk ró a román etnikai érdekeknek az elsőbbsége, biztosíthatom a kisebbségeket teljes jóindulatomról, ami beilleszkedésüket illeti a társadalmi, gazdasági és politikai élet keretei közé tartományunk területén.

— Ezzel szemben két dolgot kérek tőlük: 1. Polgári fegyelmet és a rend tiszteletét. A rend legelső és legfőbb követelménye a polgárosultságnak és az építő, tartós értékű

munkának előzetes feltétele. Felsőbb és közösségi érdek tehát, hogy a rendet mindenki bármilyen áldozattal és habozás nélküli erővel megőrizze.

2. Teljes lojalitást kérek a román állammal szemben. Nem állhat fenn eredményes, állandó és becsületes együttműködés csak olyan emberek között, akiknek tiszta a gondolataik és nyílt a szívük.

— A kisebbségi polgároknak azonosítanok kell magukat a nemzet összes törekvéseivel, hogy a mi együttműködésünk alapja a közélet minden terén a tisztességes számdék és a lélek teljes nyíltsága legyen.

— Ezzel szemben biztosítom a mi kisebbségi polgártársainkat, hogy amennyiben ezt a két alapvető kötelességet teljesítik és bizonyítékot adják, hogy azonosítják magukat a román állam állandó érdekeivel, számíthatnak az én megértésemre az államhatalommal való kapcsolatokban és széleskörű jóindulatomra művelődési és gazdasági előhaladásukban. Hasonlóképpen biztosítom a kisebbségi polgárokat, hogy védelmemet élvezik az összes jogokkal kapcsolatban, amelyeket részükre az állam törvényei megállapítanak. A jog minden társadalmi szerződés alapja, mint ahogyan a törvényesség minden egészséges kormányrendszernek lényeges és nélkülözhetetlen velejárója.

— Kijelentem tehát, hogy az összes szerzett jogokat az állam erejével és súlyával fogom oltalmazni és minden eltérést a törvényes rendtől azonnal jóváteszek és szigorúan megtorlok.

— Törekvéseinknek ugyanezen a vonalán, hogy a kisebbségekkel való meghitt és egybehangzó együttműködést szilárd alapra helyezjük, különös figyelmet fogok szentelni arra, hogy a kisebbségek illetékes képviselőivel kötött megállapodások elvált a kölcsönös kiengesztelődés szívélyes szellemében tettekké változtassuk.

„E kijelentések értékét hivatalos jellegükön kívül az én személyem is biztosítja“

— Ugy gondolom, nem felesleges annak hangsúlyozása, hogy ezeknek a kijelentéseknek értékét, hivatalos jellegükön kívül, biztosítja a kisebbségi közvélemény előtt első sorban az én multam és az én életfelfogásom, amelyet eléggé ismernek.

— Mindenki személtárára zajlott le az én hivatásbeli, társadalmi és közéleti tevékenységem az elmúlt három évizet szakadatlan munkájának ideje alatt. Mindazok, akik ismernek engem, tudják, hogy az emberi lehetőségek szűkre szabott határai között mindig arra törekedtem, hogy megvalósítsam azt a jót, amennyit a sors megenged. Minden körülmények között szilárdan az emberi méltanyosság és kiengesztelődés álláspontján ma-

Siera

S 4 B TELEPES KÉSZÜLÉK

S 14 HÁLÓZATI KAPCSOLÁSSAL

Vásároljon kis havi részletekben egy Siera rádiókészüléket és hallgassa vele az egész világot

Felszerelve a híres PHILIPS MINIWATT lámpákkal

rádium meg és ezeket a vezérlőket tartotam szem előtt összes barátaimmal és ismerőseimmel szemben, bármilyen volt a nemzetiségük, amelyhez tartoztak és bármilyen volt az oltáruk, amely előtt imádkoztak.

— Ebben a magas méltóságban, ahova öfélése jóakarata emelt, ugyanaz az ember vagyok, ugyanazokkal a megmáshatatlan erkölcsi felfogással és ki fogok tartani az emberiség, méltanyosság, igazságosság és jószág örökietű elvei mellett.

— Mint orvostanár arra törekedtem, hogy felebarátaim fizikai fájdalmait enyhítem.

Mától kezdve az én megbízatásom éppen olyan némes lesz, de sokkal szélesebbkörű: arra fogok törekedni, hogy a tartomány társadalmi és gazdasági sebeit gyógyítsam és a tartományt az általános újjáépítés és a gyors javulás útjára vezessem.

— Nyilatkozatomat a helyi hazafiság hangsúlyozásával végzem. Szamos-tartomány a mi

szűkebb hazánk. Öfélésgének a bölcsessége és a királyi kormányunk tisztánlátása lehetőséget adott részünkre, hogy a nagy közgazgatási reform folytán intézményesített decentralizációval összegyűjthessük erőinket az ország ezen részének felemelésére, amelyhez mindnyájunkat a gyermekkor kitörölhetetlen emlékei, az ifjuság álmai és a férfikor gyümölcsöző eszméi kötnek. Ennek a tartományunk valamennyi fia, etnikai származására és vallási meggyőződésére való különbség nélkül, köteleseleget tenni a magas királyi szózatnak lelkeinek egész melegével és munkáskezeneinek egész erejével, hogy törekvéseinknek szent egységével ezt az országrészt az általános melegegedés, a szorgalmas munkáskarak által elért előhaladás és a szakadatlan fejlődés tartományává tegyük, ahol ebben a jelmondatban kell összpontosulni a polgárok lelkét átható magas eszmének: szolgálni minden erővel a királyt, a hazát és a nemzetet.

CAPITOLBAN

Még két napig!!! Szerdán és csütörtökön!

Hófehérke és a 7 törpe

Aki még nem látta, vagy aki csak egyszer látta, még két nap alatt nézze meg!!

Eles vita a francia parlamentben a sztrájkban résztvett munkások amnesztiája ügyében

Leon Blum eles filippikája az ellenjavaslat ellen. Bizalmat szavaztak a kormánynak

Párizs, február 7. A francia kamara keddi ülésén a Gouin képviselő javaslatára tett ellenjavaslatokkal foglalkozott, amely szerint részesítsék amnesztiában az elítélt sztrájkolókat. Parein képviselő fenntartotta ellenjavaslatát, amely szerint nem amnesztiában, hanem amnesztia-jellegű kegyelemben kell részesíteni a sztrájkolókat, amelynek ugyanazon jogi következménye van. Ez a módszer igazságosabb, mert ilyen módon különbséget lehet tenni azon elítélt sztrájkolók között, akiknek a cselekményére, mentéséget lehet

találni és azok között, akik megérdemlik, hogy amnesztiában részesüljenek.

Moutet Gouin javaslatának előterjesztője a megkülönböztető javaslat ellen foglalt állást és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kormánynak kell bízni a döntőbíráskodást, hogy hozzájáruljon, vagy elvesse az amnesztia-jellegű megkegyelmezést.

Ezután Marchandaux igazságügyminiszter emlékeztetett meg a november 30-án lejátszó-dott eseményekről, amely terrorizmust akart bevezetni Franciaországban.

Blum volt miniszterelnök, akinek felszólalását több ízben közbeszakításokkal zavarták meg a jobboldali képviselők, érveket sorakoztatott fel az abszolút amnesztia mellett, kifejtve, hogy a kormány maga veti fel az amnesztia kezdeményezését és hogy most fog eldőlni az, hogy az amnesztia valódi, vagy csak illuzórikus jelleggel bír-e. Blum tiltakozott az ellen, hogy a munkássztrájk harcosait kizárják az amnesztiára előirányzottak közül.

Daladier röviden válaszolt a felszólalásokra, hangsúlyozva, hogy a kormány ezideig négyezer munkást helyezett vissza állásába és hogy nem szűnik meg az erőfeszítés, hogy Franciaország minden munkása dolgozhassék. A kormányelnök megjegyezte, hogy vannak bizonyos kategóriájú üzemek, amelyeknél nem szabad lett volna sztrájkot proklamálni: a nacionalizált üzemeknél, különösképpen a repülőgépgyáraknál. Daladier kijelenti, hogy a repülőgépgyárak termelése hétről-hétre növekszik, amióta az ugynevezett rossz elemeket eltávolították onnan. (Tapsvihar). Kéri a képviselőházat, hogy szavazzák meg Parein ellenjavaslatát, majd felveti a bizalmi indítványt.

Néhány rövid felszólalás után a kormányelnök szavazásra bocsátja Parein ellenjavaslatának első részét, amely az amnesztia-jellegű kegyelmet javasolja, majd a szöveg elfogadását illetően felveti a bizalmi kérdést. Az ellenjavaslat szövegét és a bizalmi kérdést 334 szavazattal 260 ellenében elfogadták.

SPORT

A Román Kupa asztalitenisz-versenyt Vladone, a nemzetközi versenyt a magyarországi Soós nyerte

Bucuresti, február 7. A romániai asztalitenisz-sport legnagyobb eseményére, a Román Kupára nem kevesebb mint 216 versenyző nevezett és indult. A férfi egyesben Vladone UEC izgalmas mérkőzésen győzött Erős Géza Bucuresti ellen.

Férfi egyes: 1. Vladone UEC Kolozsvár, 2. Erős II. Doherty, 3. Várady Nagyvárad és Naumescu Bucuresti. Döntő: 21:14, 19:21, 22:20, 19:21, 21:15.

Női egyes: 1. Adelstein Bucuresti, 2. Kolozsvári Sári KIKASE Kolozsvár. Döntő: 21:12, 21:9, 21:3.

Románia nemzetközi asztalitenisz bajnokságainak végeredménye:

Férfi egyes: Elődöntők: Soós magyar-Hamr csehszlovák 21:9, 21:15, 21:13, Naumescu román-Rechtleben lengyel 21:10, 21:17, 8:21, 22:24, 21:10. Döntő: Soós-Naumescu 21:13, 19:21, 21:15, 24:22.

Női egyes: Elődöntők: Adelstein román-Bucowmicova csehszlovák 3:0, Kettnerova cseh-Kolozsvári román 3:0. Döntő: Adelstein-Kettnerova 21:17, 21:15, 21:14.

Vegyes páros: Elődöntők: Adelstein, Erős román-Sipos, Soós magyar 3:2, Kettnerova, Hamr cseh-Kolozsvári román, Till magyar 3:0. Döntő: Adelstein, Erős-Kettnerova, Hamr 21:23, 21:18, 23:21, 25:23.

Férfi páros: Elődöntők: Hexner, Marinko jugoszláv-Hamr cseh Vladone román 3:2, Soós, Till magyar-Erős, Krebs román 3:1. Döntő: Soós, Till-Hexner, Marinko 18:21, 22:20, 21:15, 21:15.

Lejátszották a Román Kupa férfi páros szombatját. Elődöntők: Erős, Krebs-Szántó, Hagi Vasiliu 2:1, Vladone, Kroll (Haggibor)-Grünwald, Glancz 2:1. Döntő: Erős, Krebs-Vladone, Kroll 21:12, 24:22, 21:19.

Ma Bucuresti-Budapest városközi mérkőzés lesz. Bucuresti képviselőiben Erős, Naumescu, Adelstein Angelica játszanak.

Kis hírek a sportvilágból

A Haggibor futballszaksztyálynak elnöksége közli, hogy ma, szerdán este fél 9 órai kezdettel az egyesület új helyiségében, Str. Iuliu Maniu 2. II. emelet, értekezlet lesz. Kéretnek úgy a vezetőség, mint a szaksztyály összes játékosai pontos időben és teljes számban feltétlenül megjelenni.

A Davis Cup bizottsága ülést tartott New Yorkban és kisorsolta az egyes zónák résztvevőinek a mérkőzését. Az első fordulóban Románia ellenfele Magyarország lesz. A mérkőzést Bucurestiben tartják meg. Az európai és ázsiai zóna I. csoportja: Jugoszlávia-Irország, Románia-Magyarország, Lengyelország-Hollandia, Németország-Svájc. II. csoport: Csehszlovákia-Norvégia, Belgium-India, Olaszország-Monako, Svédország-Dánia, Anglia-Ujzéländ, Franciaország-Kína. Amerikai zóna: Kuba-Kanada, Japán és Filippin-szigetek a második fordulóban játszanak. Az USA-ban rendezendő forduló győztese Braziliával, az egyetlen délamerikai résztvevővel kerül össze és a verseny győztese képviseli Amerikát a döntőben.

Február 21-én érkezik Romániába Franciaország sicsapata, amely egyenesen a lengyelországi nemzetközi siversenyről jön. A francia szők a Bucegi oldalán kímért pályán előbb a leszlóversenyen vesznek részt, majd azután Brassóban a távfutó és ugróversenyeken indulnak. A nagyszabású nemzetközi siversenyen a franciákon kívül német, cseh és jugoszláv szők is résztvesznek.

A kanadai „fistevők“ csapata eddigi túrája során 23 mérkőzést játszott Európában a világbajnokság előtt. A csapat valamennyi mérkőzését megnyerte. Gólaránya: 149:24.

Németország-Dánia 5:0. Hamburgban Németország teniszcsapata győzött és ezzel megnyerte Gusztáv svéd király országok közötti fedettpálya mérkőzésre kiírt serlegét.

A Nemzeti Bajnokság elsőosztályú egyesületei vasárnap Bucurestibe érkekezletet tartottak Gabriel Marinescu tábornok elnöklöte mellett. A többek között elhatározták, hogy a jövőben a bíróköltségek nem lesznek tík-kosak.

A Haggibor szaksztyála kedvező hóviszonyok esetén autós kirándulást rendez Băicoarara f. hó 12-én reggel fél 6 óras indulással. Turavezető: Schächter Konrád. Jelentkezni a Stadion sporttízletben.

KÖZGAZDASÁG

A vállalatok ezévbén is tizenöt százalékot irhatnak le berendezéseik értékéből

A Központi Adóügyi Bizottság rendelete

Bucuresti, február 7. Az Ugr intervenciójára a pénzügyminisztérium kebelében működő Központi Adóügyi Bizottság rendeletet adott ki, amely szerint — az előző évekhez hasonlóan — a vállalatok berendezéseik beszerzési értékéből 15 százalékot irhatnak le, illetve számolhatnak el az 1938 évi mérlegeik-

ben. A pénzügyminisztérium a vonatkozó rendeletet megküldte az összes pénzügyigazgatóságokhoz. A kétes követelések tartaléka továbbra is az összes kinnlevések tíz százalékának megfelelő összeggel adómentesen dotálható.

A nemzetgazdasági miniszter fokozni akarja a román-orosz árucsereforgalmat

Bucuresti, február 7. A nemzetgazdasági miniszter körlevelet intézett az összes exportör-impörtör vállalatokhoz, amelyben közli, hogy a kormány a moszkvai román követésg mellett külkereskedelmi irodát is szervezett, a román-orosz árucsereforgalom megkönnyítése és intenzívebbé tétele érdekében. A körlevél szerint vannak importcikkek, amelyek Oroszországból beföldön fizetendő lejárások ellenében importálhatók. A körlevél

szerint lehetőség van arra is, hogy egyes cikkek exportjának intenzívebbé tétele érdekében az exportör prémialis támogatást kaphasson. Az importengedélyek kiadását a Külkereskedelmi Igazgatóság soron kívül intézi el. A körlevél szerint az érdeklődők információkat T. Cristoreanu moszkvai román követnél kaphatnak, aki a megkeresésekre a legsürgösebben válaszol.

Módosították a céhtörvényt

Bucuresti, február 7. A Hivatalos Lap hétfői száma közli a céhtörvény 4. és 9. cikkének módosítására vonatkozó rendeltörvényt. A módosított 4. és 9. cikkek új rendelkezése-

ket állapítanak meg a megalakult céhek elismerésére és bejegyzetésére vonatkozóan. A céhtörvény többi cikkét nem érinti a most kihirdetett rendeltörvény.

Lista de plata

Az ujonnan kibocsátott és kiszámítási táblázat

(Betegségélyző részére)

ugyszintén az összes bejelentési nyomtatványok beszerezhetők

Boros papirkereskedésben Cluj

Iparpártolási kedvezmények

A nemzetgazdasági minisztérium iparügyi bizottsága a következő iparpártolási kedvezménykérekkel kapcsolatban adott kedvező véleményezést:

A szászrégeni S. A. pt. Comertul de Lemne din Reghinul Săseac engedélyt kapott, hogy iparpártolási kedvezményeit üzemei bérllőjére, a „Rastosnea“ S. A. pt. Industria de Păduri cégre átruházhassa.

A temesvári Klein Vilmos örökösök cég eddigi iparpártolási kedvezményeit új cikkeire is kiterjesztették.

A kolozsvári Valea Sómésului S. A. Fabrica de Chereasta cégnek az iparpártolási törvény kedvezményeinek megszerzésére irányuló kérését ugyancsak kedvezően véleményezte a nemzetgazdasági minisztérium iparügyi bizottsága.

A bankkormányzó február 15-ig felfüggesztette a kihallgatásokat. Mitija Constantinescu bankkormányzó a kihallgatásokat és magánfelek fogadását február 15-ig felfüggesztette.

Kihirdették az új uttörvényt. A Hivatalos Lap hétfői száma közli az uttörvény módosítására készült rendeltörvényt, amely azonnal életbelépett. Az uttörvény módosításával a kormány meg akarja gyorsítani az utépi-

Könyvkötészeti munkákat zléseesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet.

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 9.

Vegyicikkekkel foglalkozó engros-tízlet elsőrangú

utazót keres,

aki a vegyiszakmában hosszú gyakorlat-tal rendelkezik és a román, német és magyar nyelvet tökéletesen beszéli. Csak elsőrendű erő jöhet számításba. Kimerítő ajánlatok „Chemikalia” jellegre a kiadó-hivatalba kéretnek.

Zürichi árfolyamok (Február 7): Márka 177.62, holland forint 238.85, dollár 442.37, font 20.7275, francia frank 11.71, olasz líra 23.30, csehszlovák 15.15, pengő 87.25, dinár 10.—, lej 3.37, zloty 83.65, belgas 74.75.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
font	662.40—672.78
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	76.38—77.56
svájci frank	31.95—32.43
francia frank	3.56—3.77
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csehszlovák (hivatalos)	4.68—4.77

A gabonaeportból származó devizakvóták szabadforgalmával kapcsolatban a Banca Naționala megszorító rendelkezéseket léptette életbe, amelyeknek teljes tisztázásáig a bucuresti bankok ilyen devizák vételével és eladásával nem foglalkoznak és így csak névleges árfolyamok alakultak ki. Alább közöljük ezeket a névleges árfolyamokat, azaz, hogy amint az üzlet megindul, rendszeresen közöljük a kialakult tényleges árfolyamokat is.

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1910
angol font, 30%-os szabadkvóta 1807—1864	
angol font, 20%-os kvóta	1470—1480
angol font, 40%-os kvóta	1157—1164
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	214.25
dollár, 30%-os szabadkvóta	400
svájci frank, 30%-os kvóta	90
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	10.78
belgas (kírling)	64
belgas, 15%-os	67.95
svédkorona, 30%-os kvóta	94

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, február 8.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 20: Rádiózenekar, Volanescu énekesműködésével. 21: Felolvasás. 21.15: Kamarazene Tassian énekesessel. 22: Hírek. 22.15: Muszorgszkij-lemek. 23: Hírek. 23.15: Kabarélemek. Majd: Hírek külföldre német és magyar nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 14.30: Lemez. 18.10: Zongoraszámok. 19.10: Cigányzene. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: „A sevillai borbély”. 22: Hírek. 23.25: Táncclemek. 24: Jazz. 105: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Szófia. 20.15: Opera. Luxemburg. 21.40: Hangverseny.

Csütörtök, február 9.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 20: Felolvasás. 20.15: A Románia énekkar Janu fuvolás közreműködésével. 21: Felolvasás. 21.15: A filharmonikus hangversenye. A színetben: Hírek, 23: Hírek. 23.15: Hanglemek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Hanglemek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 18.40: Régi magyar nyitányok. 20.30: Enekszámok. 21: „Özvegy Varga Abrisné”. Színjáték. 22: A lengyel rádió hangversenyének közvetítése Zakopané-ból. 22.50: Hírek. 23.15: Cigányzene. 24: Beszékár-zenekar. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Szófia. 20.45: Csajkovszkij: VI. szimfónia. Beromünster. 21: Hangverseny.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Szerdán, csütörtökön és a jövő hét keddjén este fél 9 órakor:

Eredeti bemutató!

Az Erdélyi Helikon és a színház közös drámapályázatán kitüntetett színmű:

PARADIES KISSASSZONY

Irták: Salamon László és Kornis Ottó.

Az előjáték szereplői:

Esztér ————— Mária Éva Patnasz ————— Lantos Béla
Schulde ————— Réthely Ödön Koreff ————— Perényi János

A dráma szereplői:

Paradies titkár ————— Tóth Elek
Paradiesné, a felesége ————— Beness Ilona
Teréz, a leányuk ————— Fényes Alice
Dr Messmer ————— Gróf László
Messmerné ————— Erényi Böske
Liza, Teréz barátnője ————— Paál Magda
Barth professzor ————— Mészáros Béla
Störk professzor ————— Csóka József
Johann, Liza vőlegénye ————— Nagy István
Posch hadnagy ————— Kovács György
Dr Krabbe fiatal orvos ————— Bodó György
Hullmann öreg színész ————— Deésy Jenő
Fritschke öreg bérkocsis ————— Dancsó György
Thalerné, egy beteg asszony ————— Czopán Flóri
Krull kisasszony ————— Feledi Éva

Rendező: Gróf László.

A csikós

Egészen rendkívüli az a siker, amelyet a népszerű felújítások hoztak az utóbbi időben a színháznak. A cigány, A vén bakancsos és fia a huszár emlékezetes és maradandó sikere után most Szigligeti talán legszebb népszínműve, A csikós kerül felújításra.

Szerdahelyi József eredeti kísérőzenéjével. A színház korszerű átdolgozásban, a modern színpadtechnika eszközeinek segítségével a mai néző számára is maradéktalanul élvezetessé fogja tenni A csikós előadását.

HETI MŰSOR:

Szerda fél 9: Paradies kisasszony. (Salamon László és Kornis Ottó az Erdélyi Helikon drámapályázatán kitüntetett színműve. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Beness Ilona, Mária Éva, Paál Magda, Czopán Flóri, Feledi Éva, Gróf László, Tóth Elek, Kovács György, Nagy István, Lantos Béla, Mészáros Béla, Csóka József, Deésy Jenő, Réthely Ödön, Perényi János stb. Premierbérlet 23.)

Csütörtök fél 9: Paradies kisasszony. (Rendes bérlet 23. Irodalmi bérlet 16. szám.)

Péntek fél 9: A csikós. (Szigligeti Ede örökbevisi népszínműve Szerdahelyi József eredeti énekeivel és zenéjével, korábbi táncokkal. Modern színe alkalmazta: Szabados Árpád. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Tóth Elek, Krémer Mancsi, Jenő, Tompa, Mészáros, Csóka, Beness, Czopán, Réthely, Lantos, Miklóssy, Paál Magda, Deésy, stb. Premierbérlet 24. A

bérlők jegyét kívánatra csütörtök délig becsereji a pénztár.)

Szombat a „Teatrul Muncă si Voie Bună” előadásai.)

Vasárnap d. u. 3: Ide gyere rózsám. (Olcsó helyárakkal.)

d. u. 6: Hazajáró lélek. ((Nyolcadszor.) este 9: A csikós. (Bérletszínletben.)

Hétfő fél 9: A csikós. (Rendes bérlet 24. sz. Irodalmi bérlet 17.)

Kedd fél 9: Paradies kisasszony. (Harmad-szor.)

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Tamás urfi kalandjai. Mark Twain világhírű író regényének nagyszerűen sikerült színes filmváltozata.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Egy világhódító film, amelynek lenyűgöző bájosága felülmúl minden eddigi megjelenést. Luise Rainer, az Edes anyaföld művésznője legnagyobb filmje, a Játék-feleség (Frou-frou). Tekintse meg a Comfocio és Gólya művészi kirakatát. Számozott helyek. Telefon 37-05.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premier! Hőfehérke és a 7 törpe. Walt Disney csodálatos szép filmje. Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Számozott helyek az 5, 7 és 9 óras előadásokon. Gyermekesek is csak jeggyel nézhetnek meg ezt a páratlan filmet.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Önagysága inasa. Szellems szalonvígjáték. Bus Fekete László „János” című színdarabja nyomán, főszerepekben: Annabella és William Powell.

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

I. Péter az ő lánya. Főszerepekben: Paul Hörbiger, Olga Tschehova és a csodagyermek. A film Salzburgban és környékén játszódik le. II. Elfelejtett arcok. Kémfilm, főszerepekben: Herbert Marshall. III. Új hirodó és Micky Maus.

RIO MOZGO MŰSORA:

(Volt Munkás mozgó)

3, 6 és 9 órakor! Két világláger: I. A társadalom itél. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Gladys George és Arline Judge. II. India lángokban. Szenzációs filmsláger. Fősz.: Shirley Temple és Victor Mc. Lanlen. III. Híradó és Micky Maus.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előrefizetés mellett közzétehetjük. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Pincemester, ki a bor és hordókezelésben jártas, valamint a likőrészítést is érti, azonnalra állást keres. Kohn Ármán Cluj, Str. Aron 43.

100.000 lej garanciával raktárhoz, utazói, vagy más bizalmi állást vállalna jómegjelenési fiatalember. Ajánlatokat „Agilis” jellegére a kiadóba kér.

Kiadó két intelligens zsidó tisztviselőnek, vagy egyetemi hallgatónak különbejárata szépen burorozott szoba fürdőszobával. Str. Masaryk 25.

Ha kellemes, szép lakást óhajt, tekintse meg Str. Fr. David 3 műasztalosnál készülő háló-, kombinált szoba, ebédlőberendezéseket, rekamié foteleket.

Régi olajfestményeket, rézkarcokat, kőrajzokat keresek megvételre. Singer könyvkereskedés Saturnare, Str. Vasile Luca 8.

Keresek egy ügyes zsidó házlányt, aki a háztartáson kívül egy vegyeskereskedésben is kisegítene. Leveleket és jó bizonyítványokat Schilling Sándor Hunedoara címre kérek.

Megbízható, önállóan főző zsidó házvezetőnőt keresek vidéki városba. Dr Neumann Cluj, Regele Ferdinand 11, I. em. 1. ajtó.

Palesztinába készülődök, úgy nők, mint férfiak részére cukratsati, bonbon és vegetáriánus kurzust nyitottam. Érdeklődők jelentkezzenek: Adlerné, Str. Gherscu 7, emelet.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN!

NE FEJL SZOLGÁM JAKOB

Az első ember, akivel összeismerkedtem, Mojsze Duved Treuesz volt, a kocsmáros. A neve emlékeztetett az északkeleten szokásos nevre: Sulem Lászes, Mailech Jajris Charvesz. De a batizli kocsmáros anyját nem Treuenak hívták, hanem Ziszenek. Zisze mama, egy örökösön könnyesszemű asszony, állandóan bankódott és sirt valamiről, vagy valakiről, egyébként a kocsmában segített és a mézárászekén, mert Mojsze Duvednak mézárászeké is volt. Zisze mama segítségem nem sok hasznot hajtott, nem annyira az üzlet, mint a jóisten számára dolgozott. Ha egy nagyobb összeg eltűnt a fiókból, azt rendszerint Zisze adta „kölcson” s a könyvből írtam irt be: „egy vörösszakállú zsidónak, akinek sürgősen kellett”. Vagy: „a bányász vándornak, aki báránykucsát viselt”. Ha egy levágott juh vagy egy fél borju leakaszkodott a szegről és kisértelt a mézárászekéből, a jobbágyok korgó gyomrába sétált. A falu nagyon szerette Zisze mamát, a szegény zsellérmép őt mondta nagyszasszonynak és nem az öreg földesur feleségét. Ezért sok kellemetlensége volt Mojsze Duvednak, az uraság néhányszor fel is mondta neki az árandát. De vissza kellett csinálni a dolgot, mert a parasztok azzal fenyegetőztek, hogy más kocsmába, mint a Treueszba nem járnak, inkább leszoknak a pálinkázásról. Mojsze Duvedet másként „a franknak” is nevezték s az egyébként szerény ember büszkén viselte a nevet. A család hagyományai szerint francia földről érkeztek a Treueszek, nem jelentéktelenebb helyről, egyenesen Troyesből, Rasi szülővárosából. Az ősök homályos emlékeztetéseket hagytak hátra, hogy rokoni kapcsolatok fűzték őket a nagy rabbi Slombo Jicchakhoz. A troyesiai a német földön eltűnt évszázadok alatt németül olvasták egykori indulásuk helyét, így vették fel, fővel a Treues nevét.

Batizon lakott még rabbi reb Zalmen, másképp reb Zalmen Udvariber, akit azért hívtak így, mert azelőtt Udvariban lakott. De reb Zalmen nem szívesen mondta magát Udvaribernek, olyan régóta élt Batizon és olyan nagyra volt Batizzal, hogy onnan csak azért költözött volna el, hogy reb Zalmen Batizernek nevezék azontul. Reb Zalmen, noha melverdeső szakállt viselt, nem volt rabbi, csak rebbe, így is csak a gyerekek neveztek, akik hozzá jártak chéderbe. A felnőttek melamednek mondták. De mert rab-bija nem volt Batiznak, reb Zalmenhez vittek az asszonyok a dugott liba bögyét, s hogy megtudják, kóser-e a levágott liba s szabad-e megfőzni, vagy sem. Reb Zalmen feltette a nagy pápaszemét és felfuvalta magának a liba bögyét. Nézte, vizsgálta, van-e rajta luk, és ha akkorácska is mint a szunyogcsipés. És mert szigorú ember volt, addig kapart a mutatóujja éles körmével, amíg végre ott volt a luk. Mit lehet csinálni, a liba tréfi lett.

Batizban lakott, de csak igen rövid ideig, két-három hétig mindössze, Mojsze Udvariber is, reb Zalmen unokaöccse és ezt a batiziak sose fogják elfelejteni. Mojsze Udvariber még reb se volt, hogysis lett volna, hisz az alef-bézt se tudta rendesen. De nagyon nagyra tartotta mindenkit, mert Mojsze tizenhét évvel önként állt be katonának és harminc éves korában már kaplár volt. Több mint tíz évig verekedett Napóleon ellen, volt Austerlitznál, Tirolban, Hamburgban, Lipcsénél és Waterloonnál, bejárta fél Európát, még Pé-rizsban is volt. Amikor nagy vágott sebbel a homlokán s három löttsebbel a lábászárban hazajött, a bácsija, reb Zalmen megkérdezte tőle: „Mondd, Mojsze, most már tábornok vagy?” „Nem, bácsi, nem vagyok tábornok”. „Kapitány csak vagy?” „Az se vagyok, bácsi”. „Hadnagy?” „Hadnagy se, bá-

csi”. „Beszélte a császárral?” „Nem beszéltem vele, bácsi”. „Napoleonnal?” „Azzal se, bácsi”. Reb Zalmen meg volt rökönyödvé. „Akkor mi hasznod volt az egészből, Mojsze? Erdemes volt így kimenni a világból és itt-hagyni Istent és Batizt?”

Az öreg obsitoson nem fogott a szépszó, szabadsága elteltével visszament ezredéhez Bécsbe. De reb Zalmennek csak igaza volt, nem volt érdemes. Batizt nemcsak a születt batiziak tartották a világ közepén-k, ezek végre is elenyésző kisebbségben voltak. Ami mindennél erőteljesebben bizonyít: Batizon csaknem csupa olyan zsidó élt, (és a szomszédos Udvariban nemkülönben), aki jóval nagyobb és fontosabb helyeket hagyott el, csakhogy ott lakhasson. Reb Jékev Ancsel például azelőtt Mátészalkán főzte a szappant és mártogatta a gyertyát. Reb Feivel Mermelstein Avasfölsőfalun szabta és varrta a készruhát. A hosszú Mechli Hodászton volt kékkfestő. Reb Avruham Filipscher Nagyfülpösön kötötte a kefék. Reb Jaszej Jajchenen Aranyosmeggyesen a Wesselényi bárók földjén égette köcsögét és füzékjait. És Chájem Leib Elefant csengeri gombkötőmester egyenesen a Teleky grófok és a Károlyi grófok legfelső védelme alól helyezte Batizra műhelyét. Batiznak nem volt grófja, bárója, se szöllője, se halastava, se tüdőt-szemét üdítő erdeje. Kis poros síkvidéki falu volt Batiz, még póstakocsis se látott soha. Mi vonzotta a zsidókat Batizra, amikor ott nemhogy híres caddik, de valamirevaló rabbi se lakott?

Batizra a zsidókat ötvár vonzotta. Ez különösen hangzik, de tökéletesen megfelel az igazságnak. Batizra azért költöztek a zsidók, hogy ötvárban lakhassanak. És mert a szabadkírályi ötvárban agyse lakhattak, elkövettek a vakmerőséget, hogy körülkötötték és körülkötötték a várost, hogy legalább lássák és a közelükben érezzék reménytelen szerelmüket. Miért vett volna reb Leizer Lazarovics házat az ötvári főpíacon, amikor tudta, hogy ugysem engedik beköltözni? Semmi másért, csak azért, hogy ha már ő nem lakhat, legalább a háza lakjon ötvárban. A házat nem lehetett kilakoltatni a városból, akkor sem, ha zsidóház volt.

Hogy itt más okok is közrejátszottak volna, mint a pusztá szerelm? Reb Jékev Ancsel nem nagy világitó Izraelben, mégha ő

gyártja is Izrael számára a szombatra való gyertyát. De a csurgatott igazat mondta ez a reb Jékev Ancsel, amikor azt állította, hogy tiszta szerelemmel zsidók csak egyetlen várost szerethettek és szerethetnek az egész föld kerékén. Az a város azonban nem Ötvár, hanem egy kis különbség! — Jeruzsálem. Hogy mégse Jeruzsálemet igyekeztek megkönyövezni, hanem Ötvárt, ennek két oka van, egy nagy és egy kicsi. A nagy ok, hogy Messias, fájdalom, még nem nyergelte meg szamarát és nem futt bele a kosszaruba, még nem indulhatnak meg a földön az élők és a föld alatt a csontok, hogy felmármájenek az Országba. A kis ok: a hetivásárokat, az országos vásárokat és a kisasszony-napi, az istvánnapit vásárokat, a Gyertyaszentelő Boldogasszony napjára és a Fülöp és Jakab apostolok napjára eső hétméggyére szóló nagyvásárokat nem Jerisulájimban, hanem Ötvárban szokták megtartani. A vásáros zsidók, akiknek sátoruk volt, vagy csak kecskelábjuk, akik ponyvára raktak ki, s akik sétálva vagy futva, sipolva, füttyölve, flótázva és furulyázva kereskedtek, csak reggeltől estig maradhattak a városban. Aki messziről jött, lemaradt, a jó helyet és az első vevőt elvették előle és erszényét és árúját reszketve vihette haza az éjszaka és az utak bizonytalanságában.

Mindéz nagyon szép, gondolta magában Sulem, aki kezte megérteni, miért mondják a zsidóknak, hogy Batiz, az Batiz. Voltak pillanatok, hogy honvagy támadt Batiz után. Mert hiába volt most ott személyesen, testben és lélekben Lápfallván tudta magát. Lápfallván volt a család, a két egygye ölvadt család, ott volt az öt köböl földecske és a fele már bevettve diskurált az égiekkel. És ott volt a jó üzlet, négy falu kocsmája. Ha minden úgy meg, ahogy kell, akkor Lápfallva százszor jobb, mint Batiz. De ha nem úgy megy? Sulembe belenyúlt a valóság. Látta a tokaszakállas Sárosberkeszy urat, jön haza a vaddisznó-vadászatról, fátáradt és szomjas. Bőr Máté bíró, minthacsak ő lenne a meghajszolt vaddisznó, dühös és szomjas. Galagonya Gáspár, Gyurica, Pólya jobbagy és Góré jobbagy szomjas. Kacor népe, amely reggeltől estig halászott a lópban, szomjas. Teremtő uram, ki itatja meg a szomjazókat, ha reb Leizer Lazarovics olyan könyörtelen!

(Folytatjuk.)

UJ KELET Legújabb hírek

Megnyílt a londoni Palesztina-konferencia

Az angol kormány külön tárgyal az arab és külön a zsidó delegációval. Chamberlain kijelentette az arab delegációnak, hogy Angliát köti a mandátum. Elhalasztották az arabokkal való tárgyalást, mert nincs egység a palesztinai arabok között

Szerdán este 8 órakor tárgyal az angol kormány a zsidó delegációval

London, febr. 7. A St. James palotában ma délelőtt fél 11 órakor nyílt meg a Palesztina-konferencia, illetve a konferenciák, miután két konferencia-sorozat lesz: az egyik az angolok és a zsidók, a másik az arabok és az angolok között.

Fél 11 óra után néhány perccel érkezett meg a palotába Chamberlain, Lord Halifax külügyminiszter, Malcolm Macdonald gyarmattügyi miniszter és Buttler külügyi államtitkár kíséretében, akik a konferencia munkálatait vezetni fogják. Az angol államférfiak az arab delegátusok termébe lépve üdvözlötték az egyiptomi, iraki, jemeni, szaudi arabiai, transzjordániai és palesztinai arab küldöttségeket. A palesztinai arabokat csak a mufti pártja képviseli, miután a mérsékelt Nashashibi-párt az utolsó pillanatban a muftival való ellentétei miatt távolmaradt. A konferencia megnyitása előtt Chamberlain Anna királynő fogadta a delegátusokat, akikkel néhány percig elbeszélgetett. A munkálatait a palota képtár-termében folytat, ahol a delegátusok patkó alakú asztal körül foglalnak helyet. Chamberlain a következő beszédet intézte az arab delegátusokhoz:

„Angliát tovább köti a mandátum” — mondotta Chamberlain

Nagyon örülök, hogy itt láthatom nemcsak a palesztinai arab vezetőket, hanem a szomszédállamok képviselőit is, akik velünk együtt működnek, hogy bölcs megoldást találhassunk a jelenlegi nehézségekre, megvédve a palesztinai arabok jogait és helyzetét. A szomszédos államok delegátusainak jelenléte a mi részünkről egyértelmű az érdek és érdelem közösség elismerésével, amely az arab világot jellemzi. Bizonyos vagyok abban, hogy jelentősen Egyiptom s a többi arab országok részéről annak biztosságaként is értelmezhető, hogy fenn akarják tartani és megerősíteni a baráti kapcsolatokat, amelyek annyi idő óta az angol néphez fűzik őket. Chamberlain ezután rámutatott arra, hogy a konferencia célja: lehetővé tenni az araboknak és zsidóknak, hogy szabadon fejtsék ki álláspontjukat és bármily javaslattal éljenek, amelyet szükségesnek tartanak.

Az angol kormányt — mondotta Chamberlain — továbbra is köti a mandátumban foglalt kötelezettségek az arabokkal, a zsidókkal, a parlamenttel, a Népszövetség tagállamaival és Amerikával szemben. A kormány még sem fogja megakadályozni a zsidó és arab delegátusokat abban, hogy megindokoljanak olyan javaslatokat, amelyek magukkal hozzák a mandátárius rendszer megváltoztatását.

Az angol kormány képviselői csak azután fogják ismertetni álláspontjukat, miután az arab és zsidó küldötteknek módjukban állott a magukét előterjeszteni.

Chamberlain ezután sajnálkozását fejezte ki a palesztinai zavargások felett és azon reményének adott kifejezést, hogy a béke és prosperálás rövidesen helyreáll az országban. Hangsúlyozta, hogy jó eredményeket várnak az érdekeltek közötti személyes kontaktus felvételéből. Az államférfiak küldetése olyan esetben, midőn zsidókkal hasonló helyzet elé kerülnek, az kell, hogy legyen, hogy az igazságosság alapján kompromisszumos megoldást találjanak. Ez a küldetés, amely ránk vár, kétségtelenül nehéz, de nem haladja meg a mi egyesített erőinket.

Az egyiptomi delegáció vezetőjének válasza

Mohamed Abdul Monem, az egyiptomi delegáció vezetője válaszolt a résztvevő arab államok és a palesztinai arab küldöttség nevében. Köszönetet mondott az angol kormány-

nak azért, hogy együttműködésre hívta meg őket a béke helyreállítása érdekében, egy olyan országban, amelyet sokan szentnek tekintenek és amelynek közös érdekei és érdekei fűzik őket. Abdul Monem azon reményének adott kifejezést, hogy sikertülni fog igazságos és méltányos megoldást találni egy, probléma számára, amely túlságosan hosszú ideig probléma maradt. Befejezésül hódolatát fejezte ki Chamberlainnek az elmúlt év szeptemberében vitt szerepéért és azon reményének adott kifejezést, hogy a konferencia eredményeképpen megerősödni a baráti kapcsolatok, amelyek egyrészt az arab államokat és Palesztinát, másrészt Nagy-Britanniát egymáshoz fűzik.

A második megnyitó ülés a zsidó delegáció számára ugyancsak a St. James palotában zajlott le. A zsidó delegáció más bejáraton át vonult be a palotába, hogy a két fél közötti találkozást elkerüljék.

Chamberlain üdvözlő beszéde a zsidó delegációhoz

Chamberlain másodszor mondotta el a el a megnyitó beszédet.

— Örülök, — mondotta Chamberlain — hogy Isten hozottat mondhatok dr. Weizmann Chaimnak, a palesztinai Jewish Agency elnökének és kollegáinak. Ugyanakkor örülök, hogy üdvözölhetem az amerikai és délafrikai és a különböző európai országokból való zsidó közösségek képviselőit.

Chamberlain ezután méltatta a „fegyelmet és tartózkodó szellemet, amelyről a palesztinai zsidó közösség nehéz és veszedelmes perióduson át tanusdolt tett”.

Ezután feváozta az angol kormányának a konferenciával kapcsolatos célkitűzéseit, megismételve az arab küldöttség előtt tett nyilatkozatát.

Weizmann professzor válasza

Az angol miniszterelnök üdvözlő beszédére Weizmann Chaim válaszolt. Köszönetet mondott a módért, ahogyan a küldött-

seget fogadták, majd emlékeztette Chamberlainra arra, hogy a Népszövetség 1922-ben, a St. James palotában hagyta jóvá Anglia palesztinai mandátumát. A palesztinai zsidók meg vannak győződve arról, hogy a béke fenntartható anélkül, hogy bármilyen formában is érintenék az ottani zsidók jogait.

Elhalasztották az arabokkal való tárgyalást a belső ellentétek miatt

A délutánra kitűzött angol-arab megbeszéléseket nem lehetett megtartani. Mint cikkünk elején megírtuk, Nashashibi pártja a belső arab ellentétek miatt nem vett részt a megnyitó ülésen. Ezért az ülést elhalasztották és megkísérik közös nevezőre hozni a két palesztinai tábor álláspontját. A meggyezés egyes hírek szerint valószínűleg látszik a két arab delegáció között. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban az angol gyarmattügyi minisztérium a következő közleményt adta ki:

„A gyarmattügyi minisztérium sajnálja, hogy az angol kormány erőfeszései ellenére sem volt lehetséges a palesztinai arabokat egyetlen delegációba tömöríteni. Az erőfeszítéseket tovább folytatják, miután a kormány az összes palesztinai pártokat meghívta a tárgyalásokon való részvételre. Az angol kormány nem igyekszik résztvenni semmilyen nézeteltérésben, amely a különböző palesztinai politikai szervezetek között felmerülne, de szívesen helyezze arra, hogy minden pártnak módjában álljon véleményét képviselni. Eppen ezért el van határozva arra, hogy egyik fontosab besoportot sem zárja ki a konferenciáról. A kormány készen áll arra, hogy akár külön megbeszéléseket is folytasson a Nashashibi-párt képviselőivel, ha nem sikerülne egységes palesztinai küldöttséget teremteni.

Ma este 8-ór tárgyal a kormány a zsidókkal

Az angol kormány és a zsidó delegáció közötti első tanácskozást ma, szerda este 8 órára tűzték ki.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Azana, a spanyol köztársaság elnöke hétfőn Collengesbe érkezett gépkocsin és a svájci határtól 300 méternyire lévő Prasleberton szállt meg. Azana kíséretében volt a felesége és több más személyiség. Collenges polgármestere mondott istenhozzottat Azana elnöknek, aki válaszában közel békét kívánt Spanyolországban és hozzátette, hogy hosszabb ideig kíván Prasleberton tartózkodni, megvárva az események kialakulását. Még kijelentette, hogy fenntartja az összeköttetés Spanyolországban maradt és Franciaországban lévő barátaival. Azana körül különböző biztonsági óvintézkedéseket fogantatottak.

A spanyol nemzeti bank vagyonát francia földre menekítették

Celebra, február 7. 8000 köztársasági katonai teljes fegyverrel átlépte a francia határt. Figuras felől újabb osztagok özönlnek a határ felé. A katonák teljesen el vannak csigázva, de azért fegyelmességüket minden tekintetben megtartották. Perpignan közlés szerint az itt tartózkodó francia nagykövét erőfeszítéseket fejt ki abban a tekintetben, hogy a köztársasági és a Franco-féle hadifoglyok kicserélését a leg-sürgősebben el lehessen intézni.

A Franciaországban leszállott spanyol hadirepülőket a toulousei repülőterén helyezték el, személyzetüket pedig miután lefegyverezték, koncentrációs táborokba szállították.

Perpignan, február 7. A Paris Midi tudósítója jelenti Perpignanból, hogy a perthusi vámközegek 11 teherautóra lettek figyelme-szek, amelyek a határon átjőve, az országút mentén vesztegelték. A teherautókon menekülteket szállítottak. A vámközegek megalapították, hogy a teherautóknak kettős padlózatuk volt, ahová több százezer frank értékű arany- és ezüstrudakat rejtettek el. A menekülteket azt vallották, hogy az arany és ezüstrudak a spanyol nemzeti bank tartalékát képezik, de nem tudták felvilágosítást adni arról, hogy milyen úton jutottak a kincsek birtokába. A teherautókat Bou-louba küldték, míg az értékeket az ottani vámközegek őrizetére bízták.

120 ezer katalán menekült Franciaországban

Párizs, február 7. A pirenneusi határról érkezett hírek szerint a francia területen lévő katalóniai polgári menekültek száma meghaladja a 120 ezret. A spanyol köztársasági hadsereg valószínűleg a szerdai nap folyamán lépi át a francia határt. A Stefan tudni véli, hogy az a körülbelül 140 ezer főnyi köztársasági spanyol katoná, akik francia területre menekültek, külön egységeket alakítva, belépnek a francia idegen légióba.

Uj lengyel hajó Constanța és Palesztina között

Constanța, február 7. A hivatalos lengyel állami hajózási vállalat elhatározta, hogy a Constanța-Közel-Kelet utmenetre nagy utas-szállító hajót állít be. A hajó, amely a Sobieski nevet viseli, március elsején áll szolgálatba. A lengyel hajózási vállalat elhatározását nem sokára a Palesztina felé meginduló nagy kivándorlási hullám indokolja, mert köztudomásúan Lengyelország az egyetlen állam, amely emigránsait kötelezi arra, hogy utjukat lengyel hajón tegyék meg. A lengyel belügyminisztérium csak a hajójegyek előzetes bemutatása után adja ki az emigránsok utlevelét.

Audienciák dr. Tataru Coriolan tartományi helytartónál

A helytartóság hivatalosan közli, hogy dr. Coriolan Tataru őexcellenciája, Szamos-tartomány királyi helytartója, minden kedden és pénteken délben 12 és 1 között fogad audiencián. A kihallgatást kérelmezők tartoznak őexcellenciája kabinetfőnökénél. Apolzanu ügyvédnél, bejelenteni az audiencia kérését, ismertetve annak célját is.

FRATERNITAS R T CLUJ NYOMASA

BUN DE IMPRIMAT

Select Mozgó

MA RENDKÍVÜLI PREMIER!

Tamás urfi kalandjai

Mark Twayne

örökbecsu humoros regényének pompásan sikerült filmváltozata.

KÉT ÓRAI MÚLATAS!

KÉT ÓRAI VIGSAG!

Az angol nagyipar képviselője Bucurestiben

London, február 7. Lord Sempil, aki az angol nagyipari csoportot képviseli, napokban Bucurestibe érkezik, ahol fontos gazdasági tanácskozásokat fog folytatni. Ugy hírlik, hogy Anglia intenszívebb formában akarja kitépíteni kelet-európai piacait.

A szabadforgalomban lévő devizák esése

Bucuresti, február 7. A Capitala mai száma közli:

A fontsterlinget, amely szabad kereskedelemben már elérte a 2100—2200 lejes kurzust is, ma vásárlók hiányában 1700 lejes áron ajánlják. A szabad kereskedelemben lévő devizák és különösen azok, amelyek beleesnek a harmincszázalékos kvótába, szintén arányos csökkenéseket szenvedtek. Ezáltal újból bebizonyosodott, hogy a néhány külföldi

deviza és a font túlzott emelkedése ezuttal semmilyen kapcsolatban nem volt a lej helyzetével, amely szilárdan megtartotta konszolidált pozícióját. A mostani tapasztalat jelentős összegekbe került azoknak, akik fellármázva ezektől az emelkedésektől a legtöbb esetben tiltott spekulációkat végeztek és ez a jövőben mindenki számára értékes lecke kell legyen. A devizák egyre növekedő kurzusai a tiltott szabadkereskedelemben, amelyek azután közvetett befolyást gyakoroltak az engedélyezett devizák kvótáira is, egy semmivel sem indokolt, felületes lélektani helyzet következményei voltak.

Perpignan
jól informá
rezte, hogy
nyol köze
lemzését
niszterelnö
köztársasá
tényesesen
boru folyta
de mindke
tétéleiben.

1. A tes
2. Népsz
3. Garan

nak politik

Negrin
taná ezeke
a háborút,
hogy az em
ményre, m
és ilyen kö
vetni a ve
A Daily
tudni véli,
tereinek t
voina átad

Fran

Párizs, f
lap londoni
gos között
lyeknek so
fogja eltű
milyen kor
létrejött k
következté
merült a f
ország ujj
következő
nyol korm
idegenek
kérdésének

Burgos,

lenti: A ne
cia személy
son voltak
délelőtt E
visszatérne

Párizsból
aki inform
Spanyolors
előtt belé
épületébe,
nak, amely
a nemzet
fogadtatás

— Megn
tam — m
Spanyolors
Ezután
kérdése
nemzetiek
fogadni a
kat, gyerm
Ami a l
sejttetni
bizonyos n
zel kapcs
Francoval,
főhadiszáll

Párizs, f
diplomácia
Spanyolors
Köztársasá
tést meg